

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa na roky 2014-2016

Zmluvné strany:

**Energeticko-chemický
odborový zväz**

a

**Zväz zamestnávateľov
energetiky Slovenska**

Bratislava, 17. január 2014

Obsah

Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na roky 2014 – 2016

Obsah	1
Prvá kapitola ÚVODNÉ USTANOVENIA	4
§ 1	4
§ 2 Predmet kolektívnej zmluvy	4
§ 3 Záväznosť kolektívnej zmluvy	4
Druhá kapitola ZÁVÄZKY ZMLUVNÝCH STRÁN	5
§ 4 Spoločné záväzky	5
§ 5 Záväzky Zväzu	5
§ 6 Záväzky ECHOZ	5
Tretia kapitola PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY	6
§ 7 Pracovný čas	6
§ 8 Pracovná pohotovosť	7
§ 9 Nadčasová a nočná práca	7
§ 10 Dovolenka	8
§ 11 Prekážky v práci	8
§ 12 Náhrady výdavkov pri pracovných cestách	9
§ 13 Odborová činnosť	10
§ 14 Sociálne partnerstvo	11
§ 15 Zamestnanosť, kvalifikácia, rekvalifikácia	12
Štvrtá kapitola SOCIÁLNA POLITIKA A BOZP	13
§ 16 Sociálny fond	13
§ 17 Náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti	13
§ 18 Sociálna starostlivosť o zamestnancov	14
§ 19 Pracovné a životné podmienky, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	15

Piata kapitola OSOBNÉ PRÍJMY	17
A: MZDA	17
§ 20 Minimálna mzda	17
§ 21 Mzdové formy	17
§ 22 Tarifná sústava	17
§ 23 Zastupovanie	18
§ 24 Mzda a náhrada mzdy pri prestojoch a prekážkach v práci na strane zamestnávateľa	19
§ 25 Mzda za prácu nadčas	19
§ 26 Mzda a náhrada mzdy za sviatok	20
§ 27 Mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu	20
§ 28 Mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce	20
§ 29 Mzdové zvýhodnenie za prácu na Deň energetiky	21
§ 30 Mzdové zvýhodnenie za prácu na Silvestra	21
§ 31 Mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu a nedeľu	21
§ 32 Mzdové zvýhodnenie za prácu v odpoľudňajších zmenách	21
§ 33 Mzdové zvýhodnenie za prácu vo výškach a na dvojitéch vedeniach	22
§ 34 Zásady pre poskytovanie mzdových zvýhodnení	22
§ 35 Ďalšie zložky mzdy	22
§ 36 Náhrada za pracovnú pohotovosť	23
§ 37 Rast základnej mesačnej mzdy	23
§ 38 Splatnosť mzdy, výplata mzdy	23
§ 39 Priemerný zárobok	23
B: OSTATNÉ OSOBNÉ PRÍJMY	24
§ 40 Odstupné	24
§ 41 Odchodné	25
§ 42 Ostatné príjmy	26
Šiesta kapitola DOPLNKOVÉ DÔCHODKOVÉ SPORENIE	26
§ 43	26
§ 44 Vznik účasti na doplnkovom dôchodkovom sporení	26
§ 45 Výška príspevkov	26
Siedma kapitola VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	27
§ 46	27
§ 47	27
§ 48	27
§ 49	28
§ 50	28

§ 51 _____	28
§ 52 _____	28
Príloha č.1 _____	29
Zoznam organizácií, združených vo Zväze a v ECHOZ pre ktoré je KZVS	
záväzná _____	29
Zväz zamestnávateľov energetiky Slovenska	
Union of Employers of Power Industry in Slovakia _____	29
Energeticko-chemický odborový zväz	
Power-Chemical Trade Union _____	30
Príloha č.2 _____	33
ZBORNÍK MZDOVÝCH KOMPENZÁCIÍ ZA SŤAŽENÝ VÝKON PRÁCE ____	33
1. Úvod _____	34
2. Zásady pre hodnotenie sťažovaných a zdraviu škodlivých pracovných podmienok pre účely odmeňovania _____	34
3. Zoznam prác a pracovných činností vykonávaných v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí _____	36
4. Prehľad hygienických predpisov súvisiacich s odmeňovaním prác, vykonávaných v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí _____	41

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 3
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

Prvá kapitola
ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Energeticko-chemický odborový zväz

Osadná 6, 831 03 Bratislava

(ďalej len „ECHOZ“) zastúpený

Bc. Jurajom Blahákom, predsedom

a

Zväz zamestnávateľov energetiky Slovenska

Mlynské Nivy 47, 821 09 Bratislava

(ďalej len Zväz) zastúpený

Ing. Miroslavom Stejskalom, prezidentom

ako zmluvné strany

v záujme vytvárania sociálnej stability v existujúcich spoločenských podmienkach,

u z a t v á r a j ú t ú t o

KOLEKTÍVNU ZMLUVU VYŠŠIEHO STUPŇA

a svojimi podpismi na nej deklarujú svoju vôľu a záujem riadne zabezpečiť v jej obsahu prijaté záväzky počas celej doby jej platnosti.

§ 2

Predmet kolektívnej zmluvy

Táto kolektívna zmluva vyššieho stupňa (ďalej len KZVS) upravuje vzájomné vzťahy medzi zmluvnými stranami, ich práva a povinnosti vyplývajúce zo záväzkov v nej dohodnutých a v súlade s platnými právnymi predpismi stanovuje vyššie alebo ďalšie pracovnoprávne, sociálne, mzdové a iné nároky zamestnancov.

§ 3

Záväznosť kolektívnej zmluvy

1. Táto KZVS je záväzná pre všetky odborové organizácie združené v ECHOZ – sekcia energetiky a podnikateľské zamestnávateľské organizácie združené vo Zväze (ďalej len zamestnávatelia) a ich prípadných právnych nástupcov, ktorí sú uvedení v zozname zamestnávateľov.
2. V zmysle príslušných ustanovení zákona o kolektívnom vyjednávaní sa táto KZVS vzťahuje na všetkých zamestnancov zamestnávateľov Zväzu, pre ktorých je táto KZVS záväzná
3. Zoznam zamestnávateľov združených vo Zväze a zoznam odborových organizácií, združených v ECHOZ - sekcia energetiky, tvoria prílohu č. 1 tejto KZVS.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 4
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

Druhá kapitola **ZÁVÄZKY ZMLUVNÝCH STRÁN**

§ 4 **Spoločné záväzky**

Zmluvné strany sa zaväzujú:

1. Dôsledne rešpektovať spoločenské poslanie, postavenie a právomoci odborov a zamestnávateľov vyplývajúce z platných právnych predpisov.
2. V súlade s touto kolektívnou zmluvou viesť organizácie v rozsahu svojej pôsobnosti k riadnemu uzavretiu podnikovej kolektívnej zmluvy (ďalej len PKZ) prostredníctvom kolektívneho vyjednávania.
3. Dbáť na zachovanie sociálneho zmieru a v rámci vlastných možností minimalizovať faktory spôsobujúce sociálne napätie.
4. Vzájomne rešpektovať oprávnené záujmy druhého zmluvného partnera a konať tak, aby jeho autorita nebola znevážená, čím nie je dotknuté riešenie sporov v zmysle zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v platnom znení a uplatňovanie práv z pracovnoprávných vzťahov.
5. Pri rozširovaní záväznosti tejto KZVS budú zmluvné strany postupovať v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení jeho neskorších zmien a doplnkov. Predloženiu návrhu na rozšírenie tejto KZVS budú predchádzať vzájomné konzultácie zmluvných strán tejto KZVS.

§ 5 **Záväzky Zväzu**

Zväz zaväzuje zamestnávateľov v zmysle § 131 ods. 3 Zákonníka práce (ďalej len ZP) vykonávať mesačné zrážky odborového príspevku zo mzdy zamestnanca - člena ECHOZ, registrovaného v základnej organizácii, pôsobiacej pri príslušnom zamestnávateľovi, na základe jeho písomnej žiadosti v súlade s § 130 ods. 8 ZP a jeho písomného súhlasu v súlade so zákonom č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov a poukazovať tieto zrážky na účet, ktorý zamestnávateľovi oznámi odborová organizácia alebo určí zamestnanec. Súhlas s touto zrážkou zo mzdy môže zamestnanec odvolať písomne najneskôr do 14 dní pred výplacným termínom. Bližšie podmienky sa môžu dohodnúť v PKZ.

§ 6 **Záväzky ECHOZ**

ECHOZ zaväzuje členov príslušných odborových orgánov organizačných zložiek ECHOZ – sekcia energetiky.

1. Povinnosťou zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej funkcie a ktoré boli zamestnávateľom označené ako dôverné. Táto povinnosť trvá aj počas jedného roka po skončení výkonu funkcie, ak osobitný predpis neustanoví inak.
2. Povinnosťou dbať o dodržiavanie pracovnoprávných predpisov, mzdových predpisov, právnych predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zamestnanosti a organizovať účasť zamestnancov na príprave, uplatňovaní a kontrole dodržiavania týchto predpisov,

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 5
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

3. Neodkladne informovať zamestnávateľa o vzniku zdrojov sociálneho napätia, spolupôsobiť pri ich riešení a odstraňovaní,
4. Sporné otázky so zamestnávateľom riešiť predovšetkým rokovaním, vedeným v duchu sociálneho dialógu s cieľom dosiahnuť prijateľné riešenie pre obe zmluvné strany.

Tretia kapitola PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY

§ 7 Pracovný čas

1. Týždenný pracovný čas zamestnancov je 37,5 hodiny. Týždenný pracovný čas zamestnancov v nepretržitých prevádzkach je spravidla 36 hodín.
2. Štátne sviatky a dni pracovného pokoja sú stanovené v zákone č. 241/1993 Z.z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v platnom znení.
3. Deň 1. október sa stanovuje ako „Deň energetiky“ pre zamestnancov energetiky Slovenska.
4. Ak povaha práce alebo podmienky prevádzky nedovoľujú, aby sa pracovný čas rozvrhol rovnomerne na jednotlivé týždne, zamestnávateľ môže po dohode s príslušným odborovým orgánom rozvrhnúť pracovný čas nerovnomerne na jednotlivé týždne. Priemerný týždenný pracovný čas nesmie pritom presiahnuť v období najviac štyroch mesiacov týždenný pracovný čas dohodnutý v kolektívnej zmluve.
5. Pri vyrovnávaní priemerného týždenného pracovného času v nepretržitých prevádzkach s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom za obdobie najviac štyroch mesiacov sa pracovný čas v rozsahu kratšom ako jedna pracovná zmena posudzuje nasledovne:
 - a) chýbajúci pracovný čas predstavuje prekážku v práci na strane zamestnávateľa v zmysle § 142 ods. 3 ZP,
 - b) prevyšujúci pracovný čas bude zamestnancovi vykázaný a zaplatený ako nadčas.
6. Zamestnávateľ môže po dohode s príslušným odborovým orgánom rozvrhnúť pracovný čas nerovnomerne na jednotlivé týždne na obdobie, ktorého dĺžka sa dohodne v PKZ, ak ide o činnosti, pri ktorých sa v priebehu roka prejavuje rozdielna spotreba práce. Priemerný týždenný pracovný čas nesmie pritom presiahnuť v dohodnutom období týždenný pracovný čas dohodnutý v kolektívnej zmluve.
7. Začiatok a koniec pracovného času a rozvrh pracovných zmien určí zamestnávateľ po dohode s príslušným odborovým orgánom a oznámi to písomne na mieste u zamestnávateľa, ktoré je zamestnancovi prístupné.
8. Rozsah času potrebného na osobnú očistu po skončení práce, ktorý sa zamestnancovi započítava do pracovného času, môže dohodnúť zamestnávateľ s príslušným odborovým orgánom.
9. Zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi, ktorého pracovná zmena je dlhšia ako šesť hodín, prestávku na odpočinok a jedenie v trvaní 30 minút, pričom tieto prestávky na odpočinok a jedenie sa nezapočítavajú do pracovného času. Ak ide o prestávku na odpočinok a jedenie, pri ktorej sa zabezpečuje primeraný čas na odpočinok a jedenie bez prerušenia práce zamestnancom, takáto prestávka na odpočinok a jedenie je súčasťou pracovného času.
10. Podrobnejšie podmienky poskytnutia prestávky na odpočinok a jedenie vrátane jej predĺženia zamestnávateľ dohodne s príslušným odborovým orgánom..

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 6
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

§ 8 Pracovná pohotovosť

1. Ak zamestnávateľ v odôvodnených prípadoch na zabezpečenie nevyhnutných úloh nariadi zamestnancovi alebo sa s ním dohodne, aby sa mimo rámca rozvrhu pracovných zmien a nad určený týždenný pracovný čas vyplývajúci z vopred určeného rozvrhnutia pracovného času zdržiaval po určený čas na dohodnutom mieste a bol pripravený na výkon práce podľa pracovnej zmluvy, ide o pracovnú pohotovosť.
2. Čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na pracovisku a je pripravený na výkon práce ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za pracovný čas.
3. Čas, počas ktorého sa zamestnanec zdržiava na dohodnutom mieste mimo pracoviska a je pripravený na výkon práce, ale prácu nevykonáva, je neaktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa nezapočítava do pracovného času.
4. Čas, keď zamestnanec počas pracovnej pohotovosti vykonáva prácu je aktívna časť pracovnej pohotovosti, ktorá sa považuje za prácu nadčas.
5. Zamestnávateľ môže nariadiť zamestnancovi pracovnú pohotovosť najviac v rozsahu 8 hodín v týždni a najviac 100 hodín v kalendárnom roku. Nad tento rozsah je pracovná pohotovosť prípustná len po dohode so zamestnancom, pričom táto dohoda musí mať písomnú podobu a musí byť uzatvorená pred skutočným nástupom dohodnutej pracovnej pohotovosti.
6. Odmeňovanie pracovnej pohotovosti je uvedené v § 36 tejto KZVS.

§ 9 Nadčasová a nočná práca

1. Rozsah a podmienky práce nadčas v súlade s § 97 ZP a nočnej práce v súlade s § 98 ZP sa dohodnú s príslušným odborovým orgánom
2. Práca nadčas je práca vykonávaná zamestnancom na príkaz zamestnávateľa alebo s jeho súhlasom nad určený týždenný pracovný čas vyplývajúci z vopred určeného rozvrhnutia pracovného času a vykonávaná mimo rámca rozvrhu pracovných zmien, pričom prácu nadčas môže zamestnávateľ nariadiť alebo dohodnúť so zamestnancom len v prípadoch prechodnej a naliehavej zvýšenej potreby práce, alebo ak ide o verejný záujem.
3. Práca nadčas nesmie presiahnuť v priemere osem hodín týždenne v období štyroch mesiacov po sebe nasledujúcich, ak sa zamestnávateľ so zástupcami zamestnancov nedohodne na dlhšom období, najviac však 12 mesiacov po sebe nasledujúcich. V kalendárnom roku možno nariadiť zamestnancovi prácu nadčas v rozsahu 150 hodín. Táto nadčasová práca je odmeňovaná podľa § 25 ods. 1 tejto KZVS.
4. Do počtu hodín najviac prípustnej práce nadčas v roku sa nezahŕňa práca nadčas, za ktorú zamestnanec dostal náhradné voľno, alebo ktorú vykonával pri
 - a) naliehavých opravárskych prácach alebo prácach, bez vykonania ktorých by mohlo vzniknúť nebezpečenstvo pracovného úrazu alebo škody veľkého rozsahu podľa osobitného predpisu,
 - b) mimoriadnych udalostiach podľa osobitného predpisu, kde hrozilo nebezpečenstvo ohrozujúce život, zdravie alebo škody veľkého rozsahu podľa osobitného predpisu.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 7
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

5. Zamestnancovi, ktorý vykonáva rizikové práce, nemožno nariadiť prácu nadčas. Prácu nadčas možno s týmto zamestnancom dohodnúť výnimočne pri prácach podľa § 97 ods. 8 ZP a v prípade zabezpečovania bezpečného a plynulého výrobného procesu iba s predchádzajúcim súhlasom príslušného odborového orgánu. Táto nadčasová práca je odmeňovaná podľa § 25 ods. 3 tejto KZVS.
6. Nočná práca je definovaná v § 98 ods.1 ZP. Nočná zmena je pracovná zmena, ktorej prevažná časť spadá do času nočnej práce.

§ 10

Dovolenka

1. Výmera dovolenky je stanovená podľa § 103 ods. 1 a 2 ZP a jej prípadné predĺženie sa dohodne v PKZ.
2. Čerpanie dovolenky určuje zamestnávateľ po prerokovaní so zamestnancom podľa plánu dovoleniek určeného s predchádzajúcim súhlasom príslušného odborového orgánu tak, aby si zamestnanec mohol dovolenku vyčerpať spravidla vcelku a do konca kalendárneho roka. Pri určovaní dovolenky je potrebné prihliadať na úlohy zamestnávateľa a na oprávnené záujmy zamestnanca. Zamestnávateľ je povinný určiť zamestnancovi čerpanie aspoň štyroch týždňov dovolenky v kalendárnom roku, ak má na ne nárok, a ak určeniu čerpania dovolenky nebránia prekážky v práci na strane zamestnanca.
3. Zamestnávateľ môže po dohode s príslušným odborovým orgánom určiť hromadné čerpanie dovolenky, ak je to nevyhnutné z prevádzkových dôvodov. Hromadné čerpanie dovolenky nesmie byť viac ako dva týždne.

§ 11

Prekážky v práci

1. Nároky zamestnancov vrátane nárokov vyplývajúcich zo ZP na poskytovanie pracovného voľna s náhradou mzdy, pri splnení podmienok stanovených pracovnoprávnymi predpismi, sa v uvedených prípadoch stanovujú takto:
 - a) na nevyhnutne potrebný čas, najviac na sedem dní v kalendárnom roku na vyšetrenie alebo ošetrovanie zamestnanca v zdravotníckom zariadení, ak vyšetrenie alebo ošetrovanie nebolo možné vykonať mimo pracovného času, do tohto času sa nezapočítava čas, počas ktorého zamestnanec absolvuje povinné lekárske prehliadky a vyšetrenia,
 - b) na nevyhnutne potrebný čas na prevoz matky dieťaťa do zdravotníckeho zariadenia a späť pri narodení dieťaťa manželke zamestnanca,
 - c) na nevyhnutne potrebný čas, najviac na sedem dní v kalendárnom roku, ak bolo sprevádzanie nevyhnutné a uvedené úkony nebolo možné vykonať mimo pracovného času, na sprevádzanie rodinného príslušníka do zdravotníckeho zariadenia na vyšetrenie alebo ošetrovanie pri náhlom ochorení alebo úraze a na vopred určené vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie; pracovné voľno sa poskytne len jednému z rodinných príslušníkov,
 - d) na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na desať dní v kalendárnom roku na sprevádzanie zdravotne postihnutého dieťaťa do zariadenia sociálnej starostlivosti alebo špeciálnej školy; pracovné voľno sa poskytne len jednému z rodinných príslušníkov, čerpanie tohto voľna je možné so súhlasom zamestnávateľa zlučovať v kalendárnom roku,

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 8
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

- e) štyri dni pri úmrtí manžela, dieťaťa alebo rodičov a ďalší deň na účasť na pohrebe týchto osôb; toto voľno musí byť vyčerpané do štyroch kalendárnych dní po konaní pohrebu, ale v prípade kremácie môže byť jeden deň čerpaný z dôvodu uloženia urny aj neskôr,
 - f) jeden deň na účasť na pohrebe súrodenca zamestnanca, rodiča a súrodenca jeho manžela, ako aj manžela súrodenca zamestnanca, a na ďalší deň, ak zamestnanec obstaráva pohreb týchto osôb,
 - g) jeden deň na vlastnú svadbu,
 - h) jeden poldeň v týždni počas zodpovedajúcej výpovednej doby na vyhľadanie nového miesta pred skončením pracovného pomeru pri skončení pracovného pomeru výpoveďou danou zamestnávateľom alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) až c) ZP; pracovné voľno možno so súhlasom zamestnávateľa zlučovať,
 - i) jeden deň z príležitosti Dňa energetiky pre všetkých zamestnancov 1. októbra.
 - j) jeden deň v kalendárnom roku pre ženy a osamelých mužov starajúcich sa aspoň o jedno dieťa, ktoré v príslušnom kalendárnom roku dovŕši maximálne 15 rokov veku; zamestnancovi vznikne nárok na tento deň pracovného voľna, pokiaľ jeho pracovný pomer trvá minimálne 20 kalendárnych týždňov príslušného kalendárneho roka,
 - k) na nevyhnutne potrebný čas účastníkom športových hier usporiadaných ECHOZ a ZZES.
2. Ďalšie dôvody a rozsah poskytovania pracovného voľna s náhradou alebo bez náhrady mzdy môžu byť dohodnuté v PKZ.
 3. Pri prekážkach v práci uvedených v ods.1 písm. a), písm. c) a písm. d) sa podľa § 141 ods. 5 ZP za jeden deň považuje čas zodpovedajúci priemernej dĺžke pracovného času pripadajúceho na jeden deň, ktorý vyplýva z ustanoveného týždenného pracovného času zamestnanca, pričom sa zamestnanec posudzuje akoby pracoval päť dní v týždni. Pri stanovenom 37,5 hodinovom týždni je to 7,5 hodín pre všetkých zamestnancov (aj zmenových). Pri ostatných prekážkach v práci sa za jeden deň považuje čas zodpovedajúci dĺžke pracovného času, ktorý mal zamestnanec na základe rozvrhnutia ustanoveného týždenného pracovného času v tento deň odpracovať.

§ 12

Náhrady výdavkov pri pracovných cestách

1. Zásady, spôsob, výška poskytovania náhrad niektorých výdavkov pri pracovných cestách a ich prípadná paušalizácia v zmysle zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v platnom znení sa môže dohodnúť v PKZ, pričom vyúčtovanie pracovnej cesty sa vykonáva do desiatich pracovných dní od predloženia dokladov na vyúčtovanie.
2. V PKZ je možné dohodnúť peňažnú náhradu alebo náhradné voľno s náhradou mzdy v sume priemerného zárobku pre zamestnanca na pracovnej ceste za čas pracovnej cesty mimo rámca rozvrhu pracovnej zmeny, ktorý nie je prácou nadčas alebo pracovnou pohotovosťou.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 9
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

§ 13 Odborová činnosť

1. Podľa prevádzkových možností zamestnávateľ bezplatne poskytuje odborovej organizácii na jej nevyhnutnú činnosť v primeranom rozsahu miestnosti s nevyhnutným vybavením a uhrádza náklady spojené s údržbou a technickou prevádzkou. Konkrétne podmienky sa dohodnú v PKZ.
2. Činnosť členov príslušného odborového orgánu, ktorá bezprostredne súvisí s plnením úloh zamestnávateľa alebo s plnením úloh odborovej organizácie v zmysle príslušných právnych predpisov (napr. ZP, zákon o kolektívnom vyjednávaní, zákon o BOZP a pod.) sa považuje za výkon práce.
3. Zamestnávateľ poskytne členovi odborového orgánu na odborovú činnosť, ak túto činnosť nie je možné vykonať mimo pracovného času, pracovné voľno s náhradou mzdy. Rozsah pracovného voľna s náhradou mzdy v zmysle § 240 ods. 3 ZP a spôsob jeho čerpania sa dohodne s príslušným odborovým orgánom. Ak k dohode nedôjde, zamestnávateľ poskytne členom odborového orgánu na činnosť odborovej organizácie pracovné voľno s náhradou mzdy mesačne v rozsahu určenom ako súčin priemerného počtu zamestnancov pracujúcich u zamestnávateľa počas predchádzajúceho kalendárneho roka a časového úseku 15 minút. V PKZ sa dohodnú podmienky, za ktorých patrí odborovej organizácii peňažná náhrada za nevyčerpané pracovné voľno podľa predchádzajúcej vety.
4. Zamestnávateľ uvoľní zamestnanca dlhodobo pre výkon funkcie v odborovom orgáne príslušnej ZO ECHOZ pôsobiacej u zamestnávateľa, za podmienok dohodnutých v PKZ.
5. Zamestnávateľ poskytuje na účasť na členskej schôdzi alebo konferencii odborovej organizácie pozvaným účastníkom - členom odborovej organizácie pracovné voľno s náhradou mzdy na nevyhnutne potrebný čas, maximálne 1 pracovný deň, ak tomu nebránia dôležité prevádzkové dôvody. Odborový orgán na požiadanie poskytne prezenčnú listinu účastníkov konferencie zamestnávateľovi.
6. Zamestnávateľ poskytuje zástupcom zamestnancov na účasť na odborárskom vzdelávaní, ktoré zabezpečuje príslušný odborový orgán alebo ECHOZ, ak túto činnosť nemožno vykonať mimo pracovného času, pracovné voľno s náhradou mzdy na nevyhnutne potrebný čas.
7. Člen príslušného odborového orgánu nesmie byť za plnenie úloh vyplývajúcich z výkonu jeho funkcie alebo členstva v odboroch zamestnávateľom znevýhodňovaný ani inak postihovaný.
8. Člen príslušného odborového orgánu je v čase jeho funkčného obdobia a počas šiestich mesiacov po jeho skončení chránený proti opatreniam zamestnávateľa, ktoré by ho mohli poškodzovať, vrátane skončenia pracovného pomeru a ktoré by boli motivované jeho postavením alebo činnosťou.
9. Zamestnávateľ môže dať členovi príslušného odborového orgánu výpoveď alebo s ním okamžite skončiť pracovný pomer len s predchádzajúcim súhlasom príslušného odborového orgánu. Za predchádzajúci súhlas sa považuje aj, ak príslušný odborový orgán písomne neodmietol udeliť zamestnávateľovi súhlas do 15 dní odo dňa, keď o to zamestnávateľ požiadal. Zamestnávateľ môže použiť predchádzajúci súhlas len v lehote dvoch mesiacov od jeho udelenia.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 10
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

10. Ak sa zamestnanec vráti do práce po skončení výkonu funkcie alebo činnosti pre odborovú organizáciu, je zamestnávateľ povinný zaradiť ho na jeho pôvodnú prácu a pracovisko. Ak to nie je možné preto, že táto práca sa nevykonáva alebo pracovisko bolo zrušené, musí ho zamestnávateľ zaradiť na inú prácu zodpovedajúcu jeho pracovnej zmluve.
11. Zamestnávateľ poskytne príslušnej ZO ECHOZ náhradu preukázaných nákladov spojených s činnosťou v oblasti BOZP v zmysle zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

§ 14

Sociálne partnerstvo

1. Zamestnanci sa zúčastňujú prostredníctvom príslušného odborového orgánu na utváraní spravodlivých a uspokojivých pracovných podmienok
 - a) spolurozhodovaním,
 - b) prerokovaním,
 - c) právom na informácie,
 - d) kontrolnou činnosťou,
 - e) kolektívnym vyjednávaním.
2. Zamestnávateľ môže iba po predchádzajúcom súhlase príslušného odborového orgánu vydať pracovný poriadok, inak je neplatný.
3. Zamestnávateľ iba po dohode s príslušným odborovým orgánom môže
 - a) pracovný čas tej istej zmeny rozdeliť na dve časti,
 - b) rozvrhnúť pracovný čas tak, aby boli splnené podmienky stanovené § 93 ZP,
 - c) vymedziť okruh ťažkých telesných prác alebo ťažkých duševných prác alebo prác, pri ktorých by mohlo dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia, pričom u tých činností pracovných čas zamestnanca nesmie presiahnuť osem hodín v priebehu 24 hodín,
 - d) zaviesť a zmeniť normy spotreby práce,
 - e) zaviesť pružný pracovný čas.
4. Zamestnávateľ je povinný prerokovať s príslušným odborovým orgánom s cieľom dosiahnuť dohodu
 - a) opatrenia vzťahujúce sa na zamestnancov, ktorých sa týka prechod práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov a to najneskôr mesiac pred tým ako ich uskutoční,
 - b) opatrenia umožňujúce predísť hromadnému prepúšťaniu zamestnancov alebo ho obmedziť, predovšetkým možnosť umiestnenia dotknutých zamestnancov na iných pracoviskách zamestnávateľa a to aj po predchádzajúcej príprave a opatrenia na zmiernenie nepriaznivých dôsledkov hromadného prepúšťania, najneskôr jeden mesiac pred začatím hromadného prepúšťania.
5. Zamestnávateľ vopred prerokuje s príslušným odborovým orgánom najmä:
 - a) rozhodnutie zamestnávateľa o tom, či ide o neospravedlnené zameškanie práce
 - b) rovnomerné rozvrhnutie pracovného času,
 - c) nariadenie práce v dňoch pracovného pokoja,
 - d) organizáciu práce v noci,
 - e) dočasné prerušenie výkonu práce zamestnanca, ktorý je dôvodne podozrivý zo závažného porušenia pracovnej disciplíny a jeho ďalší výkon práce by ohrozoval dôležitý záujem zamestnávateľa,

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 11
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

- f) opatrenia na utváranie podmienok na zamestnávanie zamestnancov so zdravotným postihnutím a zásadné otázky starostlivosti o týchto zamestnancov,
 - g) požadovanú náhradu škody od zamestnanca a obsah dohody o spôsobe jej úhrady,
 - h) stav, štruktúru a predpokladaný vývoj zamestnanosti a plánované opatrenia, najmä ak je ohrozená zamestnanosť,
 - i) zásadné otázky sociálnej politiky zamestnávateľa, opatrenia na zlepšenie hygieny pri práci a pracovného prostredia,
 - j) rozhodnutia, ktoré môžu viesť k zásadným zmenám v organizácii práce alebo v zmluvných podmienkach,
 - k) organizačné zmeny, za ktoré sa považujú obmedzenie alebo zastavenie činnosti zamestnávateľa alebo jeho časti, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zmena právnej formy zamestnávateľa,
 - l) opatrenia na predchádzanie vzniku úrazov a chorôb z povolania a na ochranu zdravia zamestnancov.
6. Na účely uvedené v predchádzajúcom odseku zamestnávateľ poskytuje príslušnému odborovému orgánu potrebné informácie, konzultácie a doklady a v rámci svojich možností prihliada na jeho stanoviská. Rozsah potrebných informácií a spôsob ich poskytovania ako aj spôsoby prerokovania dohodne zamestnávateľ s príslušným odborovým orgánom.
7. Zamestnávateľ informuje zrozumiteľným spôsobom a vo vhodnom čase, na požiadanie aj písomne, príslušný odborový orgán najmä o
- a) hospodárskej a finančnej situácii zamestnávateľa a o predpokladanom vývoji jeho činnosti,
 - b) priemernom zárobku zamestnávateľa podľa kategórií R a TSZ, do ktorých nebudú započítavané zmluvné mzdy vyplatené riadiacemu manažmentu, a to kumulatívne štvrtročne vždy do konca nasledujúceho mesiaca,
 - c) svojej platobnej neschopnosti do piatich dní od jej vzniku,
 - d) dátume prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov, dôvodoch prechodu, pracovnoprávných, ekonomických a sociálnych dôsledkoch prechodu na zamestnancov a plánovaných opatreniach prechodu vzťahujúcich sa na zamestnancov najneskôr jeden mesiac pred tým, ako k prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov dôjde,
 - e) dohodnutých nových pracovných pomeroch,
 - f) pracovných miestach na neurčitý čas, ktoré sa u neho uvoľnili,
 - g) možnostiach pracovných miest na kratší pracovný čas a na ustanovený týždenný pracovný čas.
8. Rozsah písomných informácií poskytovaných podľa predchádzajúceho odseku a lehoty v prípadoch, u ktorých nie sú priamo uvedené, dohodne zamestnávateľ s príslušným odborovým orgánom.

§ 15

Zamestnanosť, kvalifikácia, rekvalifikácia

1. Zamestnávateľ prerokuje s príslušným odborovým orgánom opatrenia zamerané na starostlivosť o kvalifikáciu zamestnancov, jej prehlbovanie a zvyšovanie. Zvýšenie kvalifikácie je aj jej získanie alebo rozšírenie.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 12
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

2. Pre účel prerokovania a dosiahnutia dohody pri hromadnom prepúšťaní zamestnancov je zamestnávateľ povinný poskytnúť príslušnému odborovému orgánu všetky potrebné informácie a písomne ho informovať najmä o
 - a) dôvodoch hromadného prepúšťania,
 - b) počte a štruktúre zamestnancov, s ktorými sa má pracovný pomer rozviazať,
 - c) celkovom počte a štruktúre zamestnancov, ktorých zamestnáva,
 - d) dobe, po ktorú sa hromadné prepúšťanie bude uskutočňovať,
 - e) kritériách na výber zamestnancov, s ktorými sa má pracovný pomer rozviazať.
3. Pri realizácii organizačných zmien a racionalizačných opatrení sú zamestnávateľia povinní v prípadoch, keď budú mať voľné pracovné miesta, zabezpečiť organizačne aj finančne rekvalifikáciu uvoľňovaných zamestnancov na tieto pracovné miesta, ak budú mať o túto rekvalifikáciu uvoľňovaní zamestnanci záujem a potrebné predpoklady.

Štvrtá kapitola

SOCIÁLNA POLITIKA A BOZP

§ 16

Sociálny fond

1. Zamestnávateľia, u ktorých je predmet činnosti zameraný na tvorbu zisku vytvoria povinný prídelenie sociálneho fondu v zmysle zákona č. 152/94 Z.z. o sociálnom fonde. v platnom znení a ďalší prídelenie vo výške 0,5 % z vymeriavacieho základu stanoveného uvedeným zákonom.
2. Tvorba a použitie sociálneho fondu sa dohodne v PKZ.
3. Pokiaľ dôjde k zániku zamestnávateľa a prechodu práv a povinností, z pracovnoprávných vzťahov, zamestnávateľ prevedie alebo zabezpečí prevedenie, zostatku alebo pomernej časti sociálneho fondu do sociálneho fondu právnych nástupcov.
4. V prípade, že dôjde ku skončeniu pracovného pomeru z dôvodov organizačných zmien alebo racionalizačných opatrení, umožní zamestnávateľ zamestnancovi uzavrieť dohodu o splácaní nesplatených pôžičiek zo sociálneho fondu vo výške dohodnutých splátok.

§ 17

Náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti

1. Zamestnávateľ poskytne zamestnancovi pri dočasnej pracovnej neschopnosti náhradu príjmu nasledovne:
 - a) od prvého dňa do tretieho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti minimálne 35% denného vymeriavacieho základu zamestnanca (podľa príslušných ustanovení zákonov č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a č. 462/2003 Z.z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
 - b) od štvrtého do desiateho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti minimálne 60% denného vymeriavacieho základu zamestnanca (podľa príslušných ustanovení zákonov č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a č. 462/2003 Z.z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 13
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

2. V PKZ je možné dohodnúť dennú výšku náhrad príjmu podľa ods.1 písm. a) a b) vo vyšších percentuálnych sadzbách, najviac však vo výške stanovenej v § 8 ods. 2 zákona 462/2003 Z.z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 18

Sociálna starostlivosť o zamestnancov

1. Zamestnávateľa povinne zabezpečujú zamestnancom vo všetkých zmenách stravovanie zodpovedajúce zásadám správnej výživy priamo na pracoviskách alebo v ich blízkosti. Zamestnávateľa zabezpečujú stravovanie najmä podávaním teplého hlavného jedla vrátane vhodného nápoja zamestnancom v priebehu pracovnej zmeny, vo vlastnom stravovacom zariadení, v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa alebo zabezpečia stravovanie pre svojich zamestnancov prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby. Na účely stravovania sa za pracovnú zmenu považuje výkon práce dlhší ako štyri hodiny. Zamestnávateľa nemajú povinnosť zabezpečiť stravovanie zamestnancom vyslaným na pracovnú cestu, s výnimkou zamestnancov vyslaných na pracovnú cestu, ktorí na svojom pravidelnom pracovisku odpracovali viac ako štyri hodiny.
2. Zamestnávateľa prispievajú na stravovanie podľa predchádzajúceho odseku vo výške 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hod. v zmysle zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v platnom znení. Okrem toho zamestnávateľ poskytuje príspevok na stravovanie aj zo sociálneho fondu, pričom podmienky a výška tohto príspevku sa dohodnú v PKZ.
3. Pri zabezpečovaní stravovania zamestnancov prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby, sa cenou jedla rozumie hodnota stravovacej poukážky. Hodnota stravovacej poukážky musí predstavovať najmenej 75% stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín v zmysle zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v platnom znení.
4. Ak povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť zamestnancom stravovanie vylučujú podmienky výkonu práce na pracovisku, alebo ak zamestnávateľ nemôže zabezpečiť stravovanie podľa ods. 1, prípadne zamestnanec na základe lekárskeho potvrdenia od špecializovaného lekára zo zdravotných dôvodov nemôže využiť žiadny zo spôsobov stravovania zamestnancov zabezpečených zamestnávateľom, zamestnávateľ poskytne zamestnancovi finančný príspevok v sume zistenej ako súčet príspevkov podľa ods. 2.
5. V PKZ sa môžu upraviť podmienky, za ktorých môže byť zamestnancom poskytované stravovanie počas dovolenky, prekážok v práci alebo inej ospravednenej neprítomnosti zamestnanca v práci, prípadne sa dohodne rozšírenie okruhu fyzických osôb, ktorým sa zabezpečí stravovanie (najmä bývalým zamestnancom - dôchodcom, žiakom apod.), prípadne sa stanovujú podmienky pre poskytovanie stravného zamestnancom, u ktorých častá zmena miesta výkonu práce vyplýva zo zvláštnej povahy povolania.
6. Podmienky a zabezpečenie stravovania pri pracovnej zmene, ktorá trvá viac ako 11 hodín sa dohodnú v PKZ.
7. Zamestnávateľa uhradia rozdiel nákladov za zdravotný výkon, alebo liečebné náklady v zahraničí, ktoré sú nad rámec poistného plnenia zdravotnej alebo komerčnej poisťovne, za zamestnanca vyslaného na zahraničnú pracovnú cestu za predpokladu, že zamestnanec dodržal platnú legislatívu a vnútropodnikové usmernenia pri zahraničných pracovných cestách.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 14
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

8. Zamestnávateľia môžu podľa svojich možností, pokiaľ sa s príslušným odborovým orgánom nedohodnú inak, zabezpečiť zamestnancom a ďalším oprávneným osobám príspevok na energie.

§ 19

Pracovné a životné podmienky, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

1. Ak zamestnanec následkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania zomrel, poskytne zamestnávateľ jednorazové odškodnenie manželovi/ manželke a dieťaťu, ktoré má nárok na sirotsky dôchodok. Dieťaťu patrí jednorazové odškodnenie v sume najmenej 1.250,00 €, manželovi v sume najmenej 750,00 €. V dôvodnených prípadoch sa jednorazové odškodnenie v celkovej sume najmenej 500,00 € poskytne aj rodičom zomretého.
2. Finančné výdavky spojené s opatreniami alebo plnením zamestnávateľov v oblasti BOZP podľa tohto paragrafu, sú výdavkami zamestnávateľov bez finančnej účasti zamestnancov.
3. Odborový orgán má právo vykonávať kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, predovšetkým povinností zamestnávateľa
 - a) vykonávať opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - b) zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom,
 - c) písomne vypracovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, program realizácie tejto koncepcie a pravidelne túto koncepciu a jej realizáciu vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať,
 - d) zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu vrátane preventívnych prehliadok v pravidelných intervaloch s ohľadom na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku, ako aj vtedy, ak o to zamestnanec požiadala,
 - e) poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - f) na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia vypracovať zoznam osobných ochranných pracovných prostriedkov a bezplatne ich poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia,
 - g) zabezpečovať bezplatne zamestnancom podľa vnútorného predpisu (ktorý pred jeho vydaním prerokuje s príslušným odborovým orgánom) pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, a poskytovať (bez úpravy vo vnútornom predpise) umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky potrebné na zabezpečenie telesnej hygieny.
 - h) starať sa o bezpečnosť a ochranu zdravia všetkých osôb, ktoré sa nachádzajú s jeho vedomím na jeho pracoviskách alebo v jeho priestoroch.
4. Zamestnávateľ je povinný zamestnancom, príslušnému odborovému orgánu a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť poskytnúť vhodným spôsobom a zrozumiteľne potrebné informácie najmä o
 - a) nebezpečenstvách a ohrozeniach, ktoré sa pri práci a v súvislosti s ňou môžu vyskytnúť, a o výsledkoch posúdenia rizika,

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 15
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

- b) preventívnych opatreniach a ochranných opatreniach, ktoré zamestnávateľ vykonal na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ktoré sa vzťahujú všeobecne na zamestnancov a na nimi vykonávané práce na jednotlivých pracoviskách,
 - c) opatreniach a postupe v prípade poškodenia zdravia vrátane poskytnutia prvej pomoci, ako aj o opatreniach a postupe v prípade zdoľávania požiaru, záchranných prác a evakuácie,
 - d) pracovných úrazoch, chorobách z povolania a o ostatných poškodeniach zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a o prijatých a vykonaných opatreniach.
5. Zamestnávateľ je povinný umožniť zamestnancom, príslušnému odborovému orgánu alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť zúčastňovať sa na riešení problematiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vopred s nimi prerokovať otázky, ktoré môžu podstatne ovplyvňovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Zamestnávateľ je povinný predložiť zamestnancom, príslušnému odborovému orgánu alebo zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť podklady a poskytnúť primeraný čas na vyjadrenie sa k
- a) návrhu koncepcie politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, k návrhu programu jej realizácie a k ich vyhodnoteniu,
 - b) návrhu na výber pracovných prostriedkov, technológií, organizácie práce, k pracovnému prostrediu a k pracovisku,
 - c) posúdeniu rizika, určení a vykonávaniu ochranných opatrení vrátane poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov a prostriedkov kolektívnej ochrany,
 - d) pracovným úrazom, nebezpečným udalostiam, chorobám z povolania a k ostatným poškodeniam zdravia z práce, ktoré sa vyskytli u zamestnávateľa, vrátane výsledkov zisťovania príčin ich vzniku a k návrhom opatrení,
 - e) spôsobu a rozsahu informovania zamestnancov, príslušného odborového orgánu a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a určených odborných zamestnancov na vykonávanie preventívnych a ochranných služieb.
6. Pri výkone kontroly nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u zamestnávateľa postupuje príslušný odborový orgán podľa § 149 ZP.
7. V PKZ sa dohodnú podmienky a rozsah výkonu činnosti zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, pričom súčasťou dohodnutých podmienok môže byť aj stanovenie odmeny za výkon tejto činnosti.
8. Zamestnávateľ je v záujme predchádzania vzniku chorôb z povolania povinný zabezpečovať rekondičné pobyty zamestnancom, ktorí vykonávajú vybrané povolania. Na účely poskytovania rekondičných pobytov sú vybranými povolaniami tie, ktoré spĺňajú kritériá sťažených pracovných podmienok a súčasne spĺňajú podmienky účelnosti rekondičného pobytu z hľadiska prevencie profesijného poškodenia zdravia. Zamestnávateľ určí deň nástupu, miesto a dĺžku rekondičného pobytu na základe odporúčania príslušného lekára zabezpečujúceho preventívnu zdravotnú starostlivosť o zamestnancov. Dĺžka rekondičného pobytu je najmenej sedem dní.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 16
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

Piata kapitola OSOBNÉ PRÍJMY

A: MZDA

§ 20

Minimálna mzda

Zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancom za vykonanú prácu mzdu v zmysle § 118 ods. 2 a 3 ZP. Mzda zamestnanca nesmie byť nižšia ako minimálna mzda ustanovená osobitným predpisom, pričom do mzdy sa nezahŕňa mzda za prácu nadčas, mzdové zvýhodnenia podľa tejto KZVS a mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce.

§ 21

Mzdové formy

1. Zamestnávateľia uplatňujú pri odmeňovaní zamestnancov:
 - a) tarifnú mzdu, v zmysle systému odmeňovania dohodnutého v PKZ,
 - b) mzdu individuálne dohodnutú v pracovnej zmluve (zmluvná mzda).
2. Na zamestnancov, ktorí majú individuálne dohodnutú mzdu v pracovnej zmluve, sa ustanovenia mzdovej časti tejto KZVS nevzťahujú.

§ 22

Tarifná sústava

1. Zamestnávateľia pri odmeňovaní zamestnancov uplatňujú systém odmeňovania dohodnutý v PKZ, pričom súčasťou PKZ môžu byť aj katalógy pracovných miest a činností pre robotnícke povolania a majstrovské a technicko - správne funkcie.
2. Výška mzdovej tarify najnižšej tarifnej triedy sa pre príslušný rok stanoví vo výške 37,50% z nominálnej mesačnej mzdy priemyslu SR za predchádzajúcich 12 mesiacov (k 30.6. predchádzajúceho roka). Výška mzdovej tarify najnižšej tarifnej triedy vypočítaná podľa prvej vety sa zaokrúhli na celé euro tak, že ak vypočítaná suma prevyšuje celé euro o 1 až 49 centov vrátane, vypočítaná suma sa zaokrúhli smerom nadol, ak vypočítaná suma prevyšuje celé euro o 50 až 99 centov vrátane, vypočítaná suma sa zaokrúhli smerom nahor. Rovnaký spôsob matematického zaokrúhľovania sa použije aj pri § 22 ods. 4. Mzdová tarifa najnižšej tarifnej triedy sa pre rok 2014 stanovuje vo výške 327,00 € mesačne.
3. Kritéria, na základe ktorých bude každému pracovnému miestu priradená určitá tarifná trieda, sa dohodnú v PKZ ako súčasť systému odmeňovania.
4. Koeficient hodnoty práce, t.j. pomer mzdovej tarify (základnej mesačnej mzdy) najvyššej tarifnej triedy k mzdovej tarife (základnej mesačnej mzde) najnižšej tarifnej triedy je 2,50 t.j. mzdová tarifa najvyššej tarifnej triedy sa pre rok 2014 stanovuje vo výške 818,00 € mesačne. Koeficienty hodnoty práce medzi tarifnými triedami v rámci uplatňovaných tarifných systémov sa dohodnú v PKZ.
5. Výška mzdovej tarify najnižšej tarifnej triedy uvedenej v ods. 2 a výška najvyššej tarifnej triedy uvedenej v ods. 4 ako aj koeficient hodnoty práce uvedený v ods. 4 sú stanovené ako minimálne a v PKZ je možné dohodnúť uvedené hodnoty vyššie.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 17
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

6. Zamestnancovi prislúcha tarifná mzda (základná mesačná mzda) vo výške mzdovej tarify príslušnej tarifnej triedy, do ktorej bol zaradený. Zaručenú zložku mzdy zamestnanca tvorí tarifná mzda (základná mesačná mzda) a mzdové zvýhodnenia podľa tejto kolektívnej zmluvy, resp. podľa PKZ, pričom percentuálny podiel zaručenej mzdy z celkovej mzdy nesmie byť nižší ako 60%.
7. Ak na základe písomnej dohody preradí zamestnávateľ zamestnanca do iného povolania resp. funkcie vo vyššej (nižšej) tarifnej triede, prináleží mu vyššia (nižšia) tarifná mzda (základná mesačná mzda) odo dňa účinnosti tohto preradenia.
8. Ak je zamestnanec preradený na inú prácu z dôvodu:
 - a) ohrozenia chorobou z povolania,
 - b) karanténneho opatrenia, ktoré mu bolo uložené podľa osobitných predpisov,
 - c) odvrátenia mimoriadnej udalosti alebo na zmiernenie jej bezprostredných následkov
 - d) prerušením práce spôsobeným nepriaznivými poveternostnými vplyvmi,
 - e) nevyhnutných prevádzkových potrieb zamestnávateľa vrátane odstraňovania následkov havárií a porúch prevádzkových zariadení
 a po preradení dosiahne v prepočte na odpracovanú hodinu nižšiu mzdu ako pri výkone práce podľa pracovnej zmluvy, patrí mu doplatok najmenej do sumy jeho priemerného zárobku, ktorý dosahoval pred preradením. Doplatok sa poskytuje počas preradenia, najdlhšie počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov odo dňa preradenia.

§ 23

Zastupovanie

1. Zamestnancovi vykonávajúcemu technicko–správnu funkciu, ktorý na základe písomnej dohody so zamestnávateľom v plnom rozsahu zastupuje zamestnanca zaradeného vo vyššej tarifnej triede, prislúcha príplatok za zastupovanie vo výške rozdielu základnej mzdovej tarify zastupujúceho zamestnanca a základnej mzdovej tarify zastupovaného zamestnanca.
2. Príplatok podľa ods. 1 prislúcha zamestnancovi po 4 týždňoch súvislého zastupovania, najviac však po dobu 12 mesiacov od prvého dňa zastupovania. V prípade, že zamestnanec preberá pri zastupovaní hmotnú zodpovednosť, patrí mu príplatok za zastupovanie od prvého dňa zastupovania.
3. Ak na základe písomnej dohody so zamestnávateľom zamestnanec kategórie "R" krátkodobo vykonáva inú činnosť zaradenú do vyššej tarifnej triedy
 - a) v obslužnej činnosti,
 - b) vedúceho skupiny robotníkov,
 - c) majstra,
 patrí mu príplatok za zastupovanie vo výške rozdielu základnej mzdovej tarify tarifnej triedy práce, ktorú zamestnanec dočasne vykonáva a základnej mzdovej tarify tarifnej triedy pôvodne vykonávanej práce.
4. Príplatok za zastupovanie podľa ods. 3 nepatrí zamestnancovi za výkon inej činnosti kratšej ako 4 hodiny a dĺžka poskytovania tohto príplatku nesmie presiahnuť tri mesiace.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 18
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

§ 24

Mzda a náhrada mzdy pri prestojoch a prekážkach v práci na strane zamestnávateľa

1. Ak zamestnanec nemôže vykonávať prácu pre prechodný nedostatok spôsobený poruchou na strojnom zariadení, v dodávke surovín alebo pohonnej sily, chybnými pracovnými podkladmi alebo inými podobnými prevádzkovými príčinami (prestoje) a zamestnanec nebol po dohode preradený na inú prácu, patrí mu náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku.
2. Pokiaľ na niektorých pracoviskách v teréne nie je možné vykonávať činnosť v dôsledku krajne nepriaznivých poveternostných vplyvov a zamestnávateľ zamestnancom nepridelí náhradnú prácu, poskytne týmto zamestnancom náhradu mzdy vo výške najmenej 50 % jeho priemerného zárobku. V prípade, že zamestnávateľ náhradnú prácu zamestnancovi pridelí, patrí mu náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku.
3. Ak nemohol zamestnanec vykonávať prácu pre iné prekážky na strane zamestnávateľa, ako sú uvedené v ods. 1 a 2, zamestnávateľ mu poskytne náhradu mzdy v sume jeho priemerného zárobku.
4. Ak zamestnávateľ vymedzil v písomnej dohode s príslušným odborovým orgánom vážne prevádzkové dôvody, pre ktoré zamestnávateľ nemôže zamestnancovi pridelovať prácu, ide o inú prekážku v práci na strane zamestnávateľa, pri ktorej patrí zamestnancovi náhrada mzdy v sume určenej dohodou najmenej 60% jeho priemerného zárobku. Dohodu podľa prvej vety nemožno nahradiť rozhodnutím zamestnávateľa.
5. Ak zamestnancovi plynie výpovedná doba z dôvodu výpovede podľa § 63, ods.1 písm. a) a b) ZP po dni účinnosti organizačnej zmeny, považuje sa tento stav za prekážku v práci na strane zamestnávateľa a zamestnancovi prislúcha počas tejto doby náhrada mzdy vo výške priemerného zárobku.

§ 25

Mzda za prácu nadčas

1. Za prácu nadčas podľa § 9 ods. 3 tejto KZVS prislúcha zamestnancovi dosiahnutá mzda a mzdové zvýhodnenie najmenej 25% jeho priemerného zárobku za každú odpracovanú hodinu nadčasovej práce. Ďalšie podmienky môžu byť dohodnuté v PKZ.
2. Zamestnávateľ môže so zamestnancom dohodnúť čerpanie náhradného voľna za prácu nadčas. Náhradné voľno zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi v dohodnutom termíne. Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom nedohodnú na termíne čerpania náhradného voľna za prácu nadčas, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi náhradné voľno najneskôr do uplynutia štyroch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bola práca nadčas vykonaná. Ak zamestnávateľ neposkytne zamestnancovi náhradné voľno v termíne podľa predchádzajúceho textu, zamestnancovi patrí mzdové zvýhodnenie podľa ods. 1.
3. Za prácu nadčas podľa § 9 ods. 5 tejto KZVS, prislúcha zamestnancovi, ktorý vykonáva rizikové práce, dosiahnutá mzda a mzdové zvýhodnenie najmenej 35% jeho priemerného zárobku za každú odpracovanú hodinu nadčasovej práce.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 19
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

§ 26

Mzda a náhrada mzdy za sviatok

1. Za prácu konanú v dňoch uvedených v § 7 ods. 2 tejto KZVS patrí zamestnancovi dosiahnutá mzda a mzdové zvýhodnenie vo výške 100% priemerného hodinového zárobku za každú odpracovanú hodinu v takýto deň. Mzdové zvýhodnenie patrí aj za prácu vykonávanú vo sviatok, ktorý prípadne na deň nepretržitého odpočinku zamestnanca v týždni.
2. Za prácu konanú dňa 24.12. sa mzdové zvýhodnenie stanovuje vo výške 150% priemerného hodinového zárobku za každú odpracovanú hodinu v takýto deň.
3. Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodne na čerpaní náhradného voľna za prácu vo sviatok, patrí zamestnancovi za hodinu práce vo sviatok hodina náhradného voľna. V tomto prípade mu mzdové zvýhodnenie nepatrí. Ak zamestnávateľ neposkytne zamestnancovi náhradné voľno počas troch kalendárnych mesiacov alebo v inak dohodnutom období po výkone práce vo sviatok, patrí zamestnancovi mzdové zvýhodnenie podľa ods. 1, prípadne ods. 2. Za čerpanie náhradného voľna patrí zamestnancovi náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku.
4. S vedúcim zamestnancom môže zamestnávateľ v pracovnej zmluve dohodnúť mzdu už s prihliadnutím na prípadnú prácu vo sviatok. Mzdové zvýhodnenie ani náhradné voľno za prácu vo sviatok v tomto prípade vedúcemu zamestnancovi nepatria.

§ 27

Mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu

1. Za prácu konanú v noci (nočnú prácu definuje § 98 ods. 1 ZP) prislúcha zamestnancovi mzdové zvýhodnenie k dosiahnutej mzde vo výške minimálne 1,05 € za každú odpracovanú hodinu.
2. Pre zamestnávateľa SES Tlmače vzhľadom na charakter vykonávanej práce je mzdové zvýhodnenie za prácu konanú v noci stanovené vo výške minimálne 70% zo sumy stanovenej v ods. 1 za každú odpracovanú hodinu, pričom vypočítaná čiastka sa zaokrúhli na celé centy smerom nahor.
3. S vedúcim zamestnancom možno v pracovnej zmluve dohodnúť mzdu už s prihliadnutím na prípadnú nočnú prácu. Mzdové zvýhodnenie v takomto prípade vedúcemu zamestnancovi nepatrí.

§ 28

Mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce

1. Zamestnancovi patrí mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce pri vykonávaní pracovných činností uvedených v ods. 2, ak tieto pracovné činnosti príslušný orgán verejného zdravotníctva zaradil do 3. alebo 4. kategórie podľa osobitného predpisu, a pri ich výkone intenzita pôsobenia faktorov pracovného prostredia napriek vykonaným technickým, organizačným a špecifickým ochranným a preventívnym opatreniam podľa osobitných predpisov vyžaduje, aby zamestnanec používal na zníženie zdravotného rizika osobné ochranné pracovné prostriedky.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 20
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

2. Pracovné činnosti, pri ktorých patrí zamestnancovi mzdová kompenzácia podľa ods. 1, sú činnosti v prostredí, v ktorom pôsobia
 - a) chemické faktory,
 - b) karcinogénne a mutagénne faktory,
 - c) biologické faktory,
 - d) prach,
 - e) fyzikálne faktory.
3. Za sťažený výkon práce podľa ods. 1 patrí zamestnancovi popri dosiahnutej mzde za každú hodinu práce mzdová kompenzácia minimálne vo výške 0,43 €.
4. Mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce sa bude zamestnancom poskytovať aj pri pôsobení iných vplyvov, ktoré zamestnancovi prácu sťažujú alebo zamestnanca negatívne ovplyvňujú alebo pri nižšej intenzite pôsobenia faktorov pracovného prostredia uvedených v ods. 2.
5. Činnosti za ktoré prislúcha mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce sú uvedené v „Zborníku mzdových kompenzácií za sťažený výkon práce“, ktorý tvorí prílohu č. 2 tejto KZVS.

§ 29

Mzdové zvýhodnenie za prácu na Deň energetiky

Za prácu konanú v Deň energetiky (§ 7 ods. 3 tejto KZVS) prináleží zamestnancovi mzda a mzdové zvýhodnenie vo výške 100% priemerného hodinového zárobku za každú odpracovanú hodinu v tento deň.

§ 30

Mzdové zvýhodnenie za prácu na Silvestra

Za prácu konanú dňa 31.12. príslušného roka od 14.00 do 6.00 hod. dňa 1.1. nasledujúceho roka patrí zamestnancovi mzda a mzdové zvýhodnenie vo výške 150% priemerného hodinového zárobku za každú odpracovanú hodinu vo vymedzenom časovom intervale.

§ 31

Mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu a nedeľu

1. Za prácu konanú v sobotu prislúcha zamestnancovi mzdové zvýhodnenie k dosiahnutej mzde vo výške minimálne 0,86 € za každú odpracovanú hodinu.
2. Za prácu konanú v nedeľu prislúcha zamestnancovi mzdové zvýhodnenie k dosiahnutej mzde vo výške minimálne 1,05 € za každú odpracovanú hodinu.

§ 32

Mzdové zvýhodnenie za prácu v odpoľudňajších zmenách

Za prácu vykonávanú vo viaczmennom prevádzkovom režime v dobe od 14.00 hod. do 22.00 hod. – odpoľudňajšia zmena – prislúcha zamestnancovi za každú odpracovanú hodinu mzdové zvýhodnenie k dosiahnutej mzde vo výške minimálne 0,26 €.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 21
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

§ 33

Mzdové zvýhodnenie za prácu vo výškach a na dvojitých vedeniach

1. Za prácu konanú na pracoviskách nachádzajúcich sa vo výškach v obmedzenom pracovnom priestore alebo pri vynútených polohách tela, aspoň vo výške 7 m od povrchu, prislúcha zamestnancovi mzdové zvýhodnenie k dosiahnutej mzde vo výške minimálne 0,36 € za každú odpracovanú hodinu.
2. Pri prácach vo výške nad 50 m patrí zamestnancovi mzdové zvýhodnenie vo výške minimálne 0,89 € za každú odpracovanú hodinu.
3. Pre zamestnávateľa SES Tlmače vzhľadom na charakter vykonávanej práce je mzdové zvýhodnenie za prácu vo výške nad 50 m stanovené vo výške minimálne 70% zo sumy stanovenej v ods. 1 za každú odpracovanú hodinu, pričom vypočítaná čiastka sa zaokrúhli na celé centy smerom nahor.
4. Mzdové zvýhodnenie neprináleží pri práci na pracovných plošinách mobilných zariadení, v kabínach žeriavov, kliebkach výťahov, na lešeniach. Pri prácach v savkách, špirálach, na rýchlozáveroch, pri opravách obežných kôl a čerpadiel na vodných elektrárňach, sa mzdové zvýhodnenie za prácu vo výškach priznáva už od 3 m.
5. Za prácu konanú na dvojitých vedeniach VVN a ZVN, keď jeden poťah je pod napätím, prislúcha zamestnancovi mzdové zvýhodnenie vo výške minimálne v sume určenej v ods. 1 tohto paragrafu za každú odpracovanú hodinu. Mzdové zvýhodnenie podľa tohto odseku sa poskytuje jedine v súbehu so mzdovým zvýhodnením za prácu vo výškach.

§ 34

Zásady pre poskytovanie mzdových zvýhodnení

1. Všetky druhy mzdových zvýhodnení sú poskytované v súbehu - ak vykonáva zamestnanec prácu v niekoľkých z vyššie uvedených režimov, má nárok na všetky druhy mzdových zvýhodnení.
2. Mzdové zvýhodnenie sa poskytuje za skutočne odpracovaný čas.
3. V PKZ je možné dohodnúť, že mzdové zvýhodnenia, s výnimkou mzdového zvýhodnenia za prácu nadčas a vo sviatok, budú kumulované do jednotnej čiastky stanovenej za mesiac, zmenu, hodinu a pod. – t.j. paušálu. Paušál je možné stanoviť aj na jedno mzdové zvýhodnenie.
4. Výška mzdových zvýhodnení za nočnú prácu, prácu v sobotu a v nedeľu, odpoľudňajšiu zmenu, za prácu vo výškach a za prácu na dvojitých vedeniach sa bude každoročne vyjednávať s väzbou na § 37.

§ 35

Ďalšie zložky mzdy

Okrem tarifných miezd, mzdových zvýhodnení a príplatkov uvedených v tejto kolektívnej zmluve, sú zamestnancom poskytované aj ďalšie zložky mzdy. Poskytovanie ďalších zložiek mzdy sa dohodne v PKZ.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 22
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

§ 36

Náhrada za pracovnú pohotovosť

1. Ak je zamestnancovi písomne nariadené, aby bol mimo stanovený pracovný čas mimo pracoviska pripravený, že bude zavolaný na pracovisko, prináleží mu:
 - a) náhrada za pracovnú pohotovosť vo výške minimálne 0,43 € za hodinu pohotovosti v pracovný deň,
 - b) náhrada za pracovnú pohotovosť vo výške, ktorá je minimálne o 0,02 € väčšia ako čiastka stanovená v ods. 1 písm. a) tohto paragrafu za hodinu pohotovosti v dňoch nepretržitého odpočinku v týždni, v dňoch uvedených v § 7 ods. 2 tejto KZVS a za hodinu pohotovosti nad rámec 100 hodín zamestnávateľom nariadenej pohotovosti
2. Za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku patrí zamestnancovi mzda najmenej vo výške pomernej časti jeho tarifnej mzdy.
3. Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodnú na poskytnutí náhradného voľna za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku, patrí zamestnancovi mzda podľa predchádzajúceho odseku a za hodinu tejto pracovnej pohotovosti hodina náhradného voľna; za čas čerpania náhradného voľna zamestnancovi mzda nepatrí.

§ 37

Rast základnej mesačnej mzdy

Zamestnávatelia zabezpečia zvýšenie základnej mesačnej mzdy zamestnancov odmeňovaných tarifnou mzdou v roku 2014 oproti roku 2013 v priemere minimálne o 1,50%.

Zabezpečenie zvýšenia základnej mesačnej mzdy podľa prvej vety sa nevzťahuje na zamestnávateľov Tepláreň Košice, a.s., Zvolenská teplárenská, a.s., a SES, a.s., Tlmače, tieto spoločnosti zabezpečia úroveň základnej mesačnej mzdy v roku 2014 minimálne na úrovni roku 2013.

§ 38

Splatnosť mzdy, výplata mzdy

1. Mzda je splatná pozadu za mesačné obdobie a to spravidla do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca.
2. Pri vyúčtovaní mzdy je zamestnávateľ povinný zamestnancovi vydať doklad obsahujúci najmä údaje o jednotlivých zložkách mzdy, o jednotlivých plneniach poskytovaných v súvislosti so zamestnaním, o stave účtu konta pracovného času, ak je zavedené konto pracovného času, o vykonaných zrážkach zo mzdy a o celkovej cene práce. Doklad podľa prvej vety sa poskytne v písomnej forme, ak sa zamestnávateľ so zamestnancom nedohodnú na jeho poskytnutí elektronickými prostriedkami.

§ 39

Priemerný zárobok

1. Základné pravidlá pre zisťovanie priemerného zárobku sú stanovené v § 134 ZP. Podrobnosti zisťovania priemerného zárobku sa môžu dohodnúť v PKZ.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 23
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

2. Do hrubej mzdy pre účely výpočtu priemerného zárobku pre pracovnoprávne účely nie je možné zahrnúť:
- náhradu mzdy,
 - odstupné,
 - odchodné,
 - cestovné náhrady vrátane nenárokových cestovných náhrad,
 - príspevky zo sociálneho fondu,
 - príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie,
 - príspevky na životné poistenie zamestnanca,
 - výnosy z kapitálových podielov (akcií) alebo obligácií,
 - daňový bonus,
 - náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti,
 - náhradu za pracovnú pohotovosť,
 - doplatky k nemocenským dávkam,
 - peňažnú náhradu podľa § 83a ods. 4 ZP,
 - iné plnenie poskytované zamestnancovi v súvislosti so zamestnaním podľa ZP, osobitných predpisov, kolektívnej zmluvy alebo pracovnej zmluvy, ktoré nemá charakter mzdy
 - d ďalšie plnenia poskytované zamestnávateľom zamestnancovi zo zisku po zdanení.

B: OSTATNÉ OSOBNÉ PRÍJMY

§ 40

Odstupné

- Zamestnancovi, s ktorým zamestnávateľ skončí pracovný pomer výpoveďou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) alebo z dôvodu, že zamestnanec stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobo spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, patrí pri skončení pracovného pomeru odstupné najmenej v sume
 - jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej dva roky a menej ako päť rokov,
 - dvojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej päť rokov a menej ako desať rokov,
 - trojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej desať rokov a menej ako dvadsať rokov,
 - štvornásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej dvadsať rokov.
- Zamestnancovi patrí pri skončení pracovného pomeru dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) ZP alebo z dôvodu, že zamestnanec stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobo spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, odstupné najmenej v sume
 - jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval menej ako dva roky,

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 24
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

- b) dvojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej dva roky a menej ako päť rokov,
 - c) trojnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej päť rokov a menej ako desať rokov,
 - d) päťnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej desať rokov a menej ako dvadsať rokov,
 - e) šesťnásobku jeho priemerného mesačného zárobku, ak pracovný pomer zamestnanca trval najmenej dvadsať rokov.
3. V PKZ je možné dohodnúť ďalšie zvýšenie odstupného.
4. Zamestnancovi, s ktorým zamestnávateľ skončí pracovný pomer výpoveďou alebo dohodou z dôvodov, že zamestnanec nesmie vykonávať prácu pre pracovný úraz, chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou, alebo ak na pracovisku dosiahol najvyššiu prípustnú expozíciu určenú rozhodnutím príslušného orgánu verejného zdravotníctva, patrí pri skončení pracovného pomeru odstupné:
- a) v sume najmenej desaťnásobku jeho priemerného mesačného zárobku zisteného podľa § 134 ZP, ak odpracoval u zamestnávateľa menej ako desať rokov,
 - b) v sume najmenej dvanásťnásobku jeho priemerného mesačného zárobku zisteného podľa § 134 ZP, ak odpracoval u zamestnávateľa najmenej desať rokov.

Zamestnancovi nevzniká nárok podľa prvej vety v prípade, ak bol pracovný úraz spôsobený tým, že zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo pracovný úraz si spôsobil zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol pracovnému úrazu zabrániť.

§ 41 Odchodné

1. Zamestnancovi patrí pri prvom skončení pracovného pomeru po vzniku nároku na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70 %, odchodné najmenej v sume jeho priemerného mesačného zárobku, ak požiada o poskytnutie uvedeného dôchodku pred skončením pracovného pomeru alebo do desiatich pracovných dní po jeho skončení.
2. Zamestnancovi patrí pri skončení pracovného pomeru odchodné najmenej v sume jeho priemerného mesačného zárobku, ak mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok na základe žiadosti podanej pred skončením pracovného pomeru alebo do desiatich dní po jeho skončení.
3. Ak zamestnanec pri prvom skončení pracovného pomeru po vzniku nároku na starobný dôchodok skončí pracovný pomer najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom dovŕšil dôchodkový vek, zvyšuje sa výška jeho odchodné minimálne o jeden priemerný mesačný zárobok zamestnanca. Rovnako sa zvyšuje odchodné aj v prípade, že zamestnanec ukončí pracovný pomer najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70 %. Zvýšené odchodné podľa predchádzajúcich dvoch viet prislúcha zamestnancovi za podmienky odpracovania minimálne 5 rokov u zamestnávateľa.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 25
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

4. V PKZ je možné dohodnúť ďalšie zvýšenie odchodného.

§ 42

Ostatné príjmy

1. Ak dosiahne zamestnanec životné jubileum 50 rokov veku a ku dňu dosiahnutia tohto životného jubilea odpracoval u zamestnávateľa minimálne 5 rokov, poskytne sa mu odmena minimálne vo výške najnižšej mesačnej mzdovej tarify dohodnutej v tejto KZVS.
2. Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancom aj ďalšie druhy osobných príjmov.

Šiesta kapitola

DOPLNKOVÉ DÔCHODKOVÉ SPORENIE

Účelom doplnkového dôchodkového sporenia zamestnancov je umožniť účastníkovi získať doplnkový dôchodkový príjem v zmysle zákona č. 650/2004 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

§ 43

Zamestnávateľa, ktorí uzavrujú zamestnávateľské zmluvy s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami (ďalej len DS) sa zaväzujú, že do týchto zmlúv premietnu v plnom rozsahu ustanovenia tejto KZVS a PKZ o doplnkovom dôchodkovom sporení (ďalej len DDS).

§ 44

Vznik účasti na doplnkovom dôchodkovom sporení

1. Účasť zamestnancov na DDS vzniká odo dňa dohodnutého v účastníckej zmluve, najskôr odo dňa uzatvorenia účastníckej zmluvy.
2. Zamestnávateľské zmluvy, zamestnanecké zmluvy a poistenecké zmluvy uzatvorené podľa zákona č. 123/1996 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom poistení zamestnancov a zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení sa považujú za zamestnávateľské zmluvy a účastnícke zmluvy uzatvorené podľa zákona č. 650/2004 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

§ 45

Výška príspevkov

1. Zamestnávateľa, ktorí uzavrujú s DS zamestnávateľskú zmluvu, poskytnú na DDS zamestnancom, ktorým vznikne účasť na DDS, príspevky minimálne vo výške 1,5% z vymeriavacieho základu účastníka podľa príslušných ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v platnom znení. Ďalšie zvýšenie príspevkov na DDS účastníkov, ktoré sú podľa § 19 ods. 3 písm. l) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v platnom znení daňovými výdavkami zamestnávateľa, je možné dohodnúť v PKZ.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 26
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

2. Ak účastník vykonáva práce, ktoré sú zaradené na základe rozhodnutia príslušného orgánu na ochranu zdravia do kategórie 3 alebo 4, je zamestnávateľ povinný uzatvoriť zamestnávateľskú zmluvu a platiť príspevok na DDS najmenej 3% z vymeriavacieho základu účastníka podľa príslušných ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v platnom znení. Ďalšie zvýšenie príspevkov na DDS účastníka, ktoré sú podľa § 19 ods. 3 písm. l) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v platnom znení daňovými výdavkami zamestnávateľa, je možné dohodnúť v PKZ.
3. Zamestnávateľia a účastníci platia DS príspevky mesačne. Výška príspevku zamestnávateľa za účastníka je minimálne 6,00 €. Maximálna výška príspevku zamestnávateľa sa dohodne v PKZ. Výška príspevku účastníka je stanovená v účastníckej zmluve, pričom jeho minimálna výška sa dohodne v PKZ.

Siedma kapitola VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 46

Pre právny výklad inštitútov, pojmov alebo ustanovení v obsahu tejto KZVS sú záväzné platné pracovnoprávne predpisy a podporne predpisy občianskeho práva, a pokiaľ by v určitej veci jednoznačný výklad neobsahovali, vykonávajú zmluvné strany na základe Ústavy SR a týchto predpisov záväzný výklad pre určenie vzájomných vzťahov upravených touto KZVS.

§ 47

1. O výsledku kolektívneho vyjednávania, v ktorom sa zmluvné strany záväzne dohodli na určenie výšky nároku alebo vymedzení záväzku v KZVS, sa vyhotovuje „Protokol“, ktorý podpisuje oprávnený zástupca za každú zmluvnú stranu a je záväzný pre vypracovanie znenia KZVS, dodatku, alebo prílohy.
2. Samostatným (osobitným) protokolom sa upravuje výklad inštitútov, pojmov alebo ustanovení a obmedzenie účinnosti KZVS z dôvodu mimoriadnej udalosti - v takomto prípade protokol tvorí osobitnú prílohu KZVS. Pokiaľ sa ním upravuje výklad pojmov alebo určujú podmienky a spôsob uplatnenia v ňom prijatých nárokov a záväzkov, je záväzný pre postup účastníkov zmluvných vzťahov upravených príslušnými právnymi predpismi a touto KZVS.
3. Zmena v obsahu KZVS sa vykonáva formou písomného dodatku ku KZVS číslovaného poradovým číslom.
4. Z ostatných rokovaní medzi zmluvnými stranami týkajúcich sa ich vzťahu založeného touto KZVS, sa vyhotovuje zápisnica s priložením prezenčnej listiny zúčastnených.

§ 48

Zmenu alebo doplnenie tejto KZVS môže navrhnúť ktorákoľvek zo zmluvných strán. Obe zmluvné strany sú povinné o návrhu na zmenu alebo doplnenie začať vyjednávať najneskôr do 21 dní od ich doručenia.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 27
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

§ 49

Zmluvné strany sa zaväzujú riešiť prípadné spory o plnení záväzkov, ktoré vyplývajú z tejto KZVS, najskôr vzájomným rokovaním. Pokiaľ sa spor do 14 dní od jeho vzniku nevyrieši, budú zmluvné strany postupovať v súlade so zákonom o kolektívnom vyjednávaní.

§ 50

Zmluvné strany sa dohodli na výmene nevyhnutných informácií potrebných na kontrolu plnenia záväzkov vyplývajúcich z tejto KZVS.

§ 51

Táto KZVS je účinná od 1.1.2014 do 31.12.2016 s tým, že ustanovenia, ktorých platnosť je v texte vymedzená na jeden kalendárny rok, sa príslušným dodatkom k tejto KZVS dohodnú aj pre nasledujúci kalendárny rok, každoročne až do skončenia účinnosti celej KZVS.

§ 52

1. Táto KZVS je uzatvorená, v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov, pre odvetvie označené podľa Vyhlášky č. 306/2007 Štatistického úradu Slovenskej republiky, z 18. júna 2007, ktorou sa vydáva Štatistická klasifikácia ekonomických činností, kódom štatistickej klasifikácie ekonomických činností na úrovni skupiny:
 - 25.3 (výroba parných kotlov okrem kotlov ústredného kúrenia),
 - 35.12 (prenos elektriny),
 - 35.13 (rozvod elektriny),
 - 35.3 (dodávka pary a rozvod studeného vzduchu),
 - 42.2 (výstavba verejných sietí).
2. Táto KZVS je vyhotovená v ôsmich rovnopisoch s platnosťou originálu, z ktorých každá zo zmluvných strán obdrží tri rovnopisy; dva rovnopisy budú v zmysle zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v platnom znení, odovzdané Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR na uloženie a oznámenie v Zbierke Zákonov Slovenskej republiky.

V Bratislave dňa 17. januára 2014

Bc. Juraj Blahák v.r.
predseda ECHOZ

Ing. Miroslav Stejskal v.r.
prezident ZZES

**Energeticko-chemický
odborový zväz**

**Zväz zamestnávateľov
energetiky Slovenska**

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 28
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

**Zoznam organizácií, združených vo Zväze a v ECHOZ
pre ktoré je KZVS záväzná**

Zväz zamestnávateľov energetiky Slovenska
Union of Employers of Power Industry in Slovakia

1. ZSE, a.s. Západoslovenská energetika, a.s.
Čulenova 6
816 47 Bratislava 1
IČO/ Company ID No.: 35823551
SK NACE Rev. 2: 35.13.0 Rozvod elektriny
2. SSE, a.s. Stredoslovenská energetika, a.s.
Pri Rajčanke 4B
010 47 Žilina
IČO/ Company ID No.: 36403008
SK NACE Rev. 2: 35.13.0 Rozvod elektriny
3. VSE a.s. Východoslovenská energetika a.s.
Mlynská 31
042 91 Košice
IČO/ Company ID No.: 36211222
SK NACE Rev. 2: 35.13.0 Rozvod elektriny
4. TEKO, a.s. Tepláreň Košice, a.s.
Teplárenská 3
042 92 Košice
IČO/ Company ID No.: 36211541
SK NACE Rev. 2: 35.30.0 Dodávka pary a rozvod studeného
vzduchu
5. SES, a.s. Slovenské energetické strojárne, a.s.
Továrenská 210
935 28 Tlmače
IČO/ Company ID No.: 31411690
SK NACE Rev. 2: 25.30.0 Vyroba parných kotlov okrem kotlov
ústredneho kúrenia
6. SAG ELV, a.s. SAG Elektrovod, a.s.
Prievozská 4C
P.O. BOX 52
828 56 Bratislava 24
IČO/ Company ID No.: 36863513
SK NACE Rev. 2: 42.22.0 Výstavba elektrických a
telekomunikačných sietí

7. SEPS, a.s. Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.
Mlynské Nivy 59/A
824 84 Bratislava 26
IČO/ Company ID No.: 35829141
Kód OKEČ: 35.12.0 Prenos elektriny
8. ŽILTEP, a.s. Žilinská teplárenská, a.s.
Košická 11
010 00 Žilina
IČO/ Company ID No.: 36403032
SK NACE Rev. 2: 35.30.0 Dodávka pary a rozvod studeného vzduchu
9. ELV.P, a.s. ELV PRODUKT, a.s.
Nitrianska 3
903 12 Senec
IČO/ Company ID No.: 34110135
SK NACE Rev. 2: 23.61.0 Výroba betónových výrobkov na stavebné účely
10. ZvT, a.s. Zvolenská teplárenská, a.s.
Lučenecká cesta 25
916 50 Zvolen
IČO/ Company ID No.: 36052248
SK NACE Rev. 2: 35.30.0 Dodávka pary a rozvod studeného vzduchu
11. MT, a.s. Martinská teplárenská, a.s.
Robotnícka 17
036 80 Martin
IČO/ Company ID No.: 36403016
SK NACE Rev. 2: 35.30.0 Dodávka pary a rozvod studeného vzduchu

Energeticko-chemický odborový zväz

Power-Chemical Trade Union

Jednotný SK NACE Rev. 2: pre všetky ZO ECHOZ: 94.20.0 Činnosti odborových organizácií

Unified SK NACE Rev. 2: for all associations of ECHOZ: 94.20.0 Union organisations' activities

1. ZO ECHOZ pri Stredoslovenská energetika, a.s. Žilina
BO ECHOZ of Pri Rajčanke 4B
010 47 Žilina 1
IČO/ Company ID No.: 30843928044
2. ZO ECHOZ pri Východoslovenská energetika a.s. Košice
BO ECHOZ of Mlynská 31
042 91 Košice 2
IČO/ Company ID No.: 30843928045
3. ZO ECHOZ pri Západoslovenská energetika, a.s. Bratislava
BO ECHOZ of Koháryho 101
934 01 Levice 1
IČO/ Company ID No.: 30843928046

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 30
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

4. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of ZSE, a.s. Tím obnovy, distribúcie a metrológie
Štefánikova 85
920 01 Hlohovec
IČO/ Company ID No.: 30843928047
5. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of Enermont, s.r.o.
Novozámocká 3
949 05 Nitra 5
IČO/ Company ID No.: 30843928048
6. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of Zvolenská teplárenská, a.s.
Nerudova 1792/18
961 50 Zvolen
IČO/ Company ID No.: 30843928049
7. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of Martinská teplárenská, a.s.
Robotnícka 17
036 80 Martin 1
IČO/ Company ID No.: 30843928050
8. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of Žilinská teplárenská, a.s.
Košická 11
010 47 Žilina 1
IČO/ Company ID No.: 30843928051
9. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of Tepláreň Košice, a.s.
Teplárenská 3
042 92 Košice 12
IČO/ Company ID No.: 30843928052
10. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of Trnavská teplárenská, a.s.
Coburgová 84
917 42 Trnava
IČO/ Company ID No.: 30843928053
11. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of TEKÓ-R, s.r.o.
Páterova 8
048 01 Rožňava
IČO/ Company ID No.: 30843928054
12. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of SAG Elektrovod, a.s.
Prievozská 4C
P.O. BOX 52
828 56 Bratislava 24
IČO/ Company ID No.: 30843928055
13. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of Elektrovod Žilina, a.s.
Bytčická cesta 4
010 42 Žilina 1
IČO/ Company ID No.: 30843928056
14. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of ELV Produkt, a.s., Senec
Nitrianska 3
903 12 Senec
IČO/ Company ID No.: 30843928057
15. ZO ECHOZ pri BO ECHOZ of Stredná odborná škola elektrotechnická
Komenského 50
010 01 Žilina
IČO/ Company ID No.: 30843928059

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 31
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

16. ZO ECHOZ pri
BO ECHOZ of Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.
Obchodná ul. č. 2
010 47 Žilina 1
IČO/ Company ID No.: 30843928060
17. ZO ECHOZ pri
BO ECHOZ of Slovenská inovačná a energetická agentúra Košice
Krivá 18
041 94 Košice
IČO/ Company ID No.: 30843928061
18. ZO ECHOZ pri
BO ECHOZ of Slovenské energetické strojárne, a.s., Tlmače
Továrenská 210
935 28 Tlmače
IČO/ Company ID No.: 30843928063
19. ZO ECHOZ pri
BO ECHOZ of MPBH, s.r.o. Zvolen
Unionka 54
960 01 Zvolen
IČO/ Company ID No.: 30843928064
20. ZO ECHOZ pri
BO ECHOZ of Elektroenergetické montáže, a.s.,
Pri Rajčanke 6
010 04 Žilina
IČO/ Company ID No.: 30843928065
21. ZO ECHOZ pri
BO ECHOZ of TP 2, s.r.o.
Priemyselná 720
072 22 Strážske
IČO/ Company ID No.: 30843928066

ZBORNÍK
MZDOVÝCH KOMPENZÁCIÍ ZA SŤAŽENÝ VÝKON PRÁCE

2014 - 2016

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 33
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

1. Úvod

Pracovné podmienky v odvetví energetiky sú diferencované vplyvom celého radu nepriaznivých faktorov, ktoré v priebehu pracovného procesu pôsobia na ľudský organizmus. V podmienkach energetiky ide predovšetkým o hluk, vysoké teploty, chemické škodliviny, pôsobenie rádioaktivity, a pod.

V prípade výrazne zhoršených pracovných podmienok, keď pri výkone práce dochádza i pri dodržaní všetkých bezpečnostných a hygienických predpisov k určitému poškodeniu zdravia, je potrebné pracovné podmienky ohodnotiť samostatnou mzdovou kompenzáciou, v závislosti od miery zhoršených pracovných podmienok.

Poskytovanie mzdovej kompenzácie je nutné podmieňovať prísnyim dodržiavaním bezpečnostných a hygienických predpisov, súčasne je nevyhnutné overovať a postupne realizovať príslušné technické a organizačné opatrenia, ktoré tieto nepriaznivé pracovné podmienky odstránia, alebo aspoň zmiernia.

Zborník prác a pracovných činností, pri ktorých sa v rámci Zväzu zamestnávateľov energetiky Slovenska poskytuje mzdová kompenzácia za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí bol vypracovaný v súlade s potrebami jednotlivých zamestnávateľov - členov Zväzu.

Cieľom tohto zborníka je zabezpečiť jednotné poskytovanie mzdovej kompenzácie v sťaženom a zdraví škodlivom prostredí.

Tento zborník je záväzný pre všetkých zamestnávateľov, združených vo Zväze zamestnávateľov energetiky Slovenska.

2. Zásady pre hodnotenie sťažených a zdraví škodlivých pracovných podmienok pre účely odmeňovania

- a) Pre účely poskytovania mzdovej kompenzácie za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí sa za základné kritériá považujú faktory pracovného prostredia s prevažne špecifickými účinkami, t.j. účinkami typickými pre pôsobiacu škodlivinu, ktorá v priebehu pracovného procesu pôsobí na ľudský organizmus. Ide teda o faktory, pri ktorých vzniká nebezpečenstvo vzniku choroby z povolania alebo iného závažného poškodenia zdravia s trvalými následkami skracujúcimi dobu pracovnej spôsobilosti.
- b) Faktory pracovného prostredia, u ktorých sa uplatňuje mzdová kompenzácia, sú rozdelené do nasledovných skupín:
 - **chemické škodliviny** rôzneho zoskupenia, t.j. najmä chemické látky, ktoré sa vo výrobnom procese používajú, ktoré vznikajú alebo sa vyrábajú a unikajú do pracovného prostredia, alebo inak prichádzajú do priameho styku so zamestnancom za predpokladu, že môžu na organizmus pôsobiť negatívne,
 - **prach**, t.j. drobné častice tuhého skupenstva, ktoré sa pri výrobnom procese dostávajú do ovzdušia, sú zamestnancom vdychované a pôsobia na organizmus buď miestne svojím množstvom (inertný prach) alebo vyvolávajú tvorbu väziva (fibroplastický prach),

- **nepriaznivé mikroklimatické podmienky**, t.j. súbor zložiek pracovného prostredia, ktoré nepriamo ovplyvňujú termoregulačné vlastnosti organizmu a spôsobujú buď nadmerné tepelné zaťaženie organizmu, alebo jeho nadmerné ochladzovanie. Nadmerné tepelné zaťaženie spôsobuje najmä vysoká teplota a vlhkosť vzduchu a vysoká teplota okolitých predmetov (sálavé teplo). Nadmerné ochladzovanie spôsobuje naopak nízka teplota vzduchu, alebo okolitých predmetov. Za sťaženie a zdraviu škodlivú pracovnú podmienku sa považuje aj zdravotne nevhodné avšak prevádzkovo nutnú striedanie oboch extrémnych prípadov (prechod z extrémneho tepla do chladu),
 - **vysokofrekvenčné elektromagnetické žiarenie** v pásme kilometrovom až milimetrovom a frekvencii 39 kHz a vyššie, používané ako zdroj energie pri rôznych technológiách, ktoré vyvolávajú tepelné a netepelné účinky na organizme,
 - **zvýšené nebezpečenstvo infekcie**, najmä styk s vysoko infekčným materiálom a zdrojmi nebezpečných nákaz, ako neoddeliteľnou súčasťou pracovného prostredia s nešpecifikovaným nebezpečenstvom infekcie,
 - **nadmerný hluk**, t.j. hluk vyvolávajúci nepriaznivé účinky a po dlhšej dobe poškodzovanie organizmu (tejto charakteristike zodpovedá hladina hlučnosti, vyjadrená triedou hluku najmenej 85 dB),
 - **mechanické chvenia a vibrácie** v takej intenzite, ktorá pri prenášaní na ľudský organizmus môže v ňom vyvolať nepriaznivé účinky a vznik trvalého poškodenia.
- c) Výška mzdovej kompenzácie je u jednotlivých faktorov rozlíšená v súbore prác a pracovných činností vykonávaných v sťaženom a zdraviu škodlivom pracovnom prostredí.
- d) K obmedzeniu negatívneho charakteru pri poskytovaní mzdovej kompenzácie (finančnej kompenzácie za vedomé poškodzovanie zdravia) sa postupuje nasledovne:
- sťaženie a zdraviu škodlivé pracovné prostredie sa posudzuje tak, ako keby boli realizované všetky technické a organizačné opatrenia, ktoré sú za súčasného stavu technicky realizovateľné. Hodnotí sa len taká miera sťažujúcich vplyvov, ktorá je pri výkone hodnotenia práce obvyklá, neprihliada sa k občasným odchýlkam a k havarijným stavom,
- e) Ak zamestnávateľ realizuje technicko-organizačné opatrenia, ktorými sa odstráni alebo zníži škodlivý vplyv pracovného prostredia, poskytovanie mzdovej kompenzácie v danom prípade sa prehodnotí.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa medzi ECHOZ a ZZES na roky 2014-2016							strana 35
Počet novelizácií	0	1	2	3	4	Dôvod novelizácií: základná KZVS	z počtu 41

f) Výklad niektorých pojmov

V súlade s praxou pri priznávaní mzdových zvýhodnení v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí sa používa nasledujúci výklad týchto pojmov:

- Voľné priestory - za voľný priestor sú považované také priestory, kde klimatické pomery umožňujú dobré odvádzanie škodlivín z pracoviska a ich rýchly rozptyl v ovzduší.
Sú to najmä: vodné plochy a brehy vodných tokov, nádvorcia továrenských objektov, cestné komunikácie, chodníky, rampy, nástupištia, strecha, a pod.
- Polouzavreté priestory - za polouzavretý priestor sú považované také priestory, ktoré umožňujú dobré vetranie pracoviska, buď prirodzeným alebo núteným (umelým) vetraním.
Sú to najmä: výrobné a montážne haly, obytné a úžitkové miestnosti vetrateľné oknami, svetlíkmi alebo dverami, stavebné jamy a rýhy, otvorené nádrže, žumpy, zásobníky a vane, železničné vozne, garáže, a pod.
- Uzavreté priestory - za uzavretý priestor sa považuje priestor, ktorý nemá priame vetranie.
Sú to najmä: vnútorné priestory kotlov, pecných a odťahových kanálov, tunely, šachty, savky a uzávery hrádzových telies, uzavreté žumpy, stoky a nádrže, kesóny, tzv. bezokenné prevádzky (priestory s umelým ovzduším), a pod.

3. Zoznam prác a pracovných činností vykonávaných v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí

Zoznam príkladov pracovných činností je členený podľa rozhodujúcich druhov sťažujúcich a zdraví škodlivých vplyvov na:

- chemické škodliviny a prach,
- nepriaznivé klimatické podmienky,
- špecifické podmienky,
- nebezpečenstvo infekcie a odpudivé prostredie,
- hlučnosť a mechanické chvenie,
- použitie dýchacieho izolačného prístroja.

a) Chemické škodliviny a prach

P.č.	Pracovná činnosť	Škodlivina
1.	Čistenie kotlov za prevádzky čistiacími otvormi	sálavé teplo
2.	Čistenie odľučovačov popolčeka a odpopoľňovacích zariadení	oxid uhoľnatý, uhličitý, siričitý
3.	Opravy teplovodných a parovodných systémov v uzavretých priestoroch, kanáloch a šachtách pod zemou	škodlivé výpary

P.č.	Pracovná činnosť	Škodlivina
4.	Opravy, montáž, formovanie a demontáže ortuťových meracích prístrojov pri manipulácii s ortuťou	ortuťové pary, priamy styk s kovovou ortuťou
5.	Ručné odmasťovanie strojných súčastí (organickými rozpúšťadlami)	chemické výpary organického pôvodu
6.	Zváranie a rezanie elektrickým oblúkom a) ocele a farebných kovov v zvarovniach, polouzatvorených a uzatvorených prevádzkových priestoroch b) dielcov a konštrukcií natretých suríkovou farbou c) pozinkovaných výrobkov d) v ochrannej atmosfére oxidu uhličitého alebo argónu e) hliníka a jeho zliatín f) v šachtách a tuneloch g) uzavretých nádob, alebo veľkých predhriatych dielcov (nad 650 °C)	zlúčeniny dusíka a farebných kovov, zlúčeniny dusíka a olova, prach, výpary zinku agresívna redukčná atmosféra agresívna redukčná atmosféra zlúčeniny dusíka sálavé teplo, výpary elektród
7.	Zváranie a rezanie plameňom a) dielcov a konštrukcií natretých suríkovou farbou b) v polouzatvorených a uzatvorených prevádzkových priestoroch c) rezanie kontaminovaných materiálov plazmou	zlúčeniny dusíka a olova plyny a výpary s kyanidmi zlúčeniny dusíka a olova, aerosoly cézia, kobaltu, stroncia
8.	Práce spojené s dávkovaním hydrazínu v priestoroch k tomu zvlášť určených	hydrazín
9.	Hasenie vápna v polouzavretých priestoroch	agresívny prach
10.	Obsluha stacionárnych miešačiek, strojných súprav na dávkovanie a miešanie suchých zmesí vápennopieskových, vápennotruskových, xylolakových a umelých omietok v polouzavretých priestoroch	agresívny prach
11.	Čistenie vnútra cisterien a nádrží na benzín, naftu, ropu, mazut, asfalt, chloratex	hnedouhoľný decht, benzol, ďalšie výpary
12.	Brúsenie azbestocementových dosiek za sucha	prach azbestu, cement
13.	Činnosti, pri ktorých sú zamestnanci vystavení prachu, prachu z azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	agresívny prach, prach azbestu
14.	Metalizácia kovov v uzavretých priestoroch	mikroskopický prach a oxidy kovov
15.	Otryskávanie povrchov hutných materiálov v uzavretých a polouzavretých priestoroch	mikroskopický prach a oxidy kovov
16.	Natieranie a striekanie v uzavretých a polouzavretých priestoroch	výpary náterov a riedidiel
17.	Manipulácia s výrobkami zo sklennej alebo čadičovej vaty, vláknami a plsťami v uzavretých priestoroch	úlomky sklennej alebo čadičovej vaty
18.	Vyberanie škváry a popola v uzavretých priestoroch pod kotlami	vysoká prašnosť, sálavé teplo, CO

P.č.	Pracovná činnosť	Škodlivina
19.	Čistenie výrobných zariadení tankov, nádrží, zásobníkov v prípade, že pracovník pracuje v uzavretom priestore (antracénový olej, cyklohexanon, chlór, kaprolaktan, kyselina dusičná, fosforečná, chlór-sulfová, naftalín, octan metylnatý, perochlór-etylén, benzol)	pôsobenie chemických výparov
20.	Čistenie generátorov, sálavých a dodatkových plôch za horúca po odstavení	vysoká prašnosť, hlučnosť, otrasy, práce v nefyziologických polohách, oxid uhličitý a siričitý a prach
21.	Čistenie a opravy vnútra kotlov a plôch za tepla	sálavé teplo, prach
22.	Búranie muriva a opravy šamotovej výmurovky kotlov bezprostredne po odstavení	sálavé teplo, šamotový prach
23.	Morenie a opaľovanie kovov v kúpeľoch kyseliny dusičnej	agresívne prostredie, výpary kyselín
24.	Galvanické pokovovanie v roztokoch kyanidu	priamy styk s kyanidom a kyanovodíkom
25.	Pokovovanie výrobkov v tekutom zinku, pri použití zdvíhacích košov alebo hákov	výpary zinku
26.	Miešanie, lepenie epoxydových živíc, liatie do foriem a lepenie súčastí	výpary živíc
27.	Lepenie izolačnej lepenky, nanášanie asfaltových náterov v polouzavretých a uzavretých priestoroch	výpary uhl'ovodíkov
28.	Odstraňovanie starých náterov opaľovaním a lúhovaním v uzavretých priestoroch	výpary olova
29.	Práce s inhibovanými transformátorovými olejmi	chemické výpary
30.	Pájkovanie, zváranie a poolovovanie káblových koncoviek	chemické výpary, olovo
31.	Práce v akumulátorovej stanici - nabíjanie a opravy olovených akumulátorov	olovo, kyselina sírová, výpary
32.	Čistenie a opravy vyklápacieho a podávacieho zariadenia uhlia pri prevádzke	vysoká prašnosť, škodlivé výpary
33.	Práce v priestoroch uhoľných prevádzok v miestach, kde merania ŠZÚ presiahli prípustné hranice	vysoká prašnosť
34.	Regenerácia filtrov demineralizačnej stanice	kyselina chlorovodíková, lúh sodný
35.	Montáž a opravy zariadení s izolačným médiom SF ₆ (hexafluorid sírový)	izolačný plyn SF ₆
36.	Obsluha a rozmnožovanie výkresovej a technickej dokumentácie na kopírovacích strojoch a čpavkových poloautomatoch (špecializované pracoviská)	ozón, výpary čpavku
37.	Chemické procesy vykonávané v polouzavretých a uzavretých priestoroch s použitím jedov a zvlášť nebezpečných jedov (kyanid draselný, oxid arzenitý, metanol, dusičnan strieborný, kyselina šťavelová, hydrazín)	chemické výpary

b) Nepriaznivé mikroklimatické podmienky

P.č.	Pracovná činnosť	Škodlivina
1.	Opravy odstruskovacieho zariadenia kotlov za prevádzky	vysoká prašnosť, vysoká teplota
2.	Opravy v komorách elektrostatických filtrov	uhol'ný a popolový prach, oxidy uhlíka a síry
3.	Opravy vo vnútri dymových ventilátorov	popolový prach, oxidy uhlíka a síry
4.	Údržbárske práce na parovodnom a horúcovodnom potrubí v zberačoch (jímkach) a kanáloch a opravy v redukčných staniaciach za prevádzky	sálavé teplo
5.	Stavby rôznych (i závesných) lešení a bednení vo vnútri kotlov bezprostredne po odstavení	prach, sálavé teplo
6.	Opravy v spaľovacích komorách a dodatkových plochách kotlov po odstavení za tepla	sálavé teplo, agresívny prach, oxidy uhlíka
7.	Čistenie kotlov, sálavých a dodatkových plôch, ohrievačov, dymových kanálov, elektrostatických odlučovačov popolčeka za horúca po odstavení	vysoká prašnosť, hluk, sálavé teplo, oxidy uhlíka, popolový a uhol'ný prach
8.	Kalenie v peci nad 100 kg	sálavé teplo
9.	Odhrdzovanie veľkých plôch výrobkov pneumaticky poháňanými kefami v polouzavretých priestoroch	prach kovových oxidov vo vysokej koncentrácii
10.	Ručné formovanie na surovo a sucho	prach, SiO ₂
11.	Ohrievanie materiálu v peci na kovaciu teplotu v kováčni	sálavé teplo
12.	Opravy a údržba kablových trás v šachtách v podzemí	vysoká koncentrácia škodlivín
13.	Údržbárske práce na horúcovodnom a parovodnom potrubí v zberačoch (jímkach) a kanáloch	striedanie sálavého tepla a chladu

c) Špecifické podmienky

P.č.	Pracovná činnosť	Škodlivina
1.	Opravy odstruskovacieho zariadenia kotlov za prevádzky	arzén a jeho zlúčeniny
2.	Búranie výmurovky kotlov a dymovodov bezprostredne po odstavení kotla	arzén a jeho zlúčeniny
3.	Búranie výmurovky kotlov a dymovodov	arzén a jeho zlúčeniny
4.	Murovanie a oprava výmuroviek kotlov	arzén a jeho zlúčeniny
5.	Opravy v spaľovacích komorách a dodatkových plochách po odstavení za horúca	arzén a jeho zlúčeniny
6.	Čistenie a oprava vo vnútri dymových kanálov po odstavení za horúca	arzén a jeho zlúčeniny
7.	Riadenie stabilných parných kotlov na tuhé fosílné palivá s prímiesou arzénu z panelu v priestoroch kotolne	arzén a jeho zlúčeniny

d) Nebezpečie infekcie a odpudivé prostredie

P.č.	Pracovná činnosť	Škodlivina
1.	Čistenie kondenzátorov pri vstupe montážnymi otvormi	vysoká koncentrácia škodlivín
2.	Odstraňovanie bahna z privádzačov, špirál, saviiek vodných turbín	vysoká koncentrácia škodlivín, nebezpečie infekcie
3.	Čistenie žúmp, odpadu a zberačov kalu (jímok)	odpuďzujúce prostredie, nebezpečie infekcie
4.	Manipulácia s filtračným pieskom, znečisteným kalom a hnilobnými látkami v kanalizačných priestoroch	odpuďzujúce prostredie, nebezpečie infekcie
5.	Obsluha a údržba zariadení hrubého predčistenia a vyhnívania kalov v podzemí (polouzavreté a uzavreté priestory)	odpuďzujúce prostredie, nebezpečie infekcie
6.	Čistenie kanalizačných stôk, žúmp a výpustí so vstupom do uzavretého kalového priestoru	odpuďzujúce prostredie, nebezpečie infekcie
7.	Čistenie studní	vysoká koncentrácia škodlivín
8.	Čistenie česlíc s ručnými nástrojmi a hrubé predčistenie odpadových vôd	nebezpečie infekcie, odpuďzujúce prostredie
9.	Čistenie klozetových mís, pisoárov	odpuďzujúce prostredie
10.	Vyvážanie nádob s fekáliami, čistenie fekálnych nádrží chlórovým vápnom	nebezpečie infekcie, odpuďzujúce prostredie
11.	Ničenie myší v prielezových stokách, kanáloch a šachtách (kladenie nástrah, odstraňovanie uhynutých škodcov)	nebezpečie infekcie
12.	Opravy a údržba v šachtách rýchlozáverov, v privádzačoch, v špirálach a savkách vodných turbín	nebezpečie infekcie, odpuďzujúce prostredie

e) Hlučnosť a mechanické chvenie (vibrácie)

P.č.	Pracovná činnosť	Škodlivina
1.	Práce s pneumatickými vrtačkami, zbíjacími kladivami, s elektrickými vibrátormi, motorovými vibrátormi a ručnými kosačkami so spaľovacími motormi	vibrácie, hlučnosť
2.	Hlučnosť presahujúca hranicu 85 dB na rizikových pracoviskách	hluk
3.	Kálanie, odvetvovanie stromov, rezanie krov motorovou pílou so spaľovacím motorom	vibrácie

f) Použitie dýchacieho izolačného prístroja

P.č.	Pracovná činnosť	Zásah	Výcvik
1.	Použitie dýchacieho izolačného prístroja za každú začatú hodinu	1,23 €	0,83 €
a)	Použitie protipožiarneho a protichemického ochranného obleku	0,36 €	0,36 €
b)	Vykonávanie fyzickej práce v protipožiarnom a protichemickom ochrannom obleku	0,37 €	0,36 €
c)	Pri teplote nad 50 °C	0,36 €	0,36 €

Pravidlá pre použitie sadziab môžu byť stanovené v podnikovej kolektívnej zmluve.

4. Prehľad hygienických predpisov súvisiacich s odmeňovaním prác, vykonávaných v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí

a) Chemické zlúčeniny

Nariadenie vlády SR č. 471/2011 Z.z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci, v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 300/2007 Z. z.

Nariadenie vlády SR č. 301/2007 Z.z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci

b) Prašnosť

Zákon č. 74/2013 Z.z., ktorým sa mení zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

c) Hluk a vibrácie

Nariadenie vlády SR č. 555/2006 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 237/2009 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí

d) Mikroklimatické podmienky

Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,

Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko